

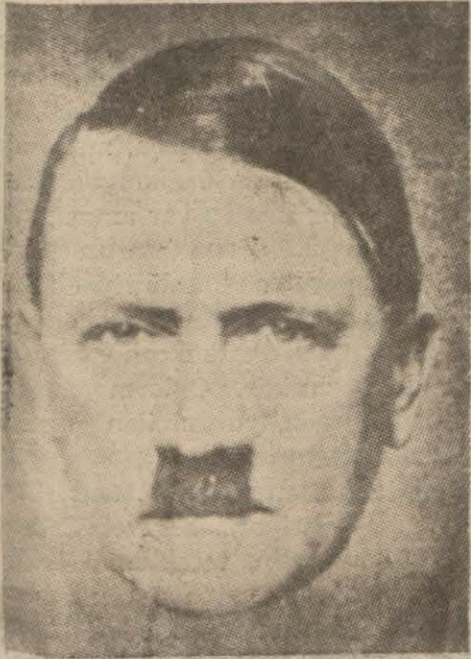

Almanya ile Rusya meydan okuyorlar

ORDULAR KARŞISINDA SÖYLENEN NUTUKLAR

Hitler nutkunda: "Biz her zamandan ziyade hazırız,, diyor

Voroşilof ta cevap veriyor: "Yenilmez ordu, düşmanı kendi topraklarında daima tepelemeğe hazırdır,,

Hitler

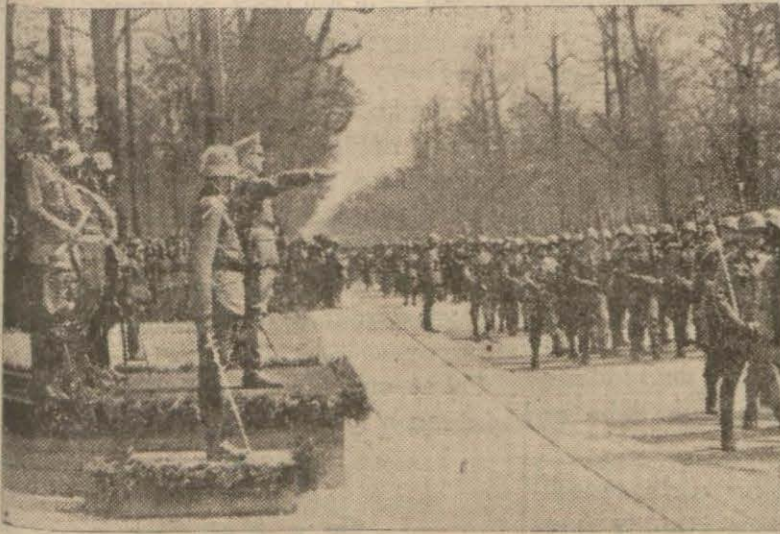
HARP tehlikesi var

" Bazı memleketlerde bütün milletleri emsalsiz felâketlere sürükleyecek yeni bir harp tehlikesi yaratan kuvvetler inkişaf buluyor,,

Nutuklar Fransada heyecan uyandırdı

Voroşilof

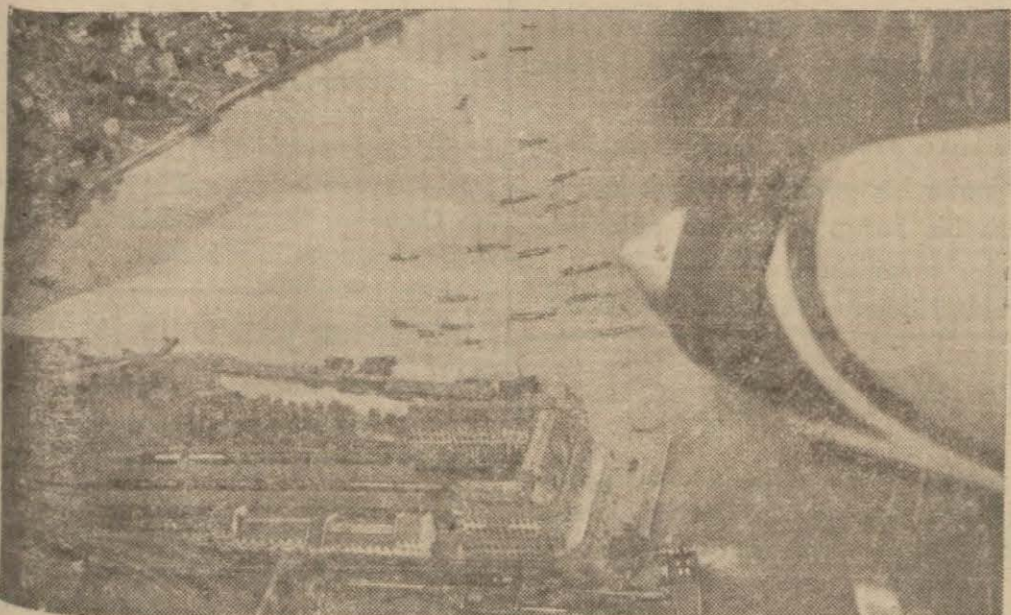

Hitler bir geçit resminde Alman kıtaatını selâmlarken (Yazısı 9 uncu sayfada)

İstanbulun her tarafının havadan plânı alındı

Şehrin imarı ve müstakbel plânı için yapılan hazırlıklar sona ermiştir. Tayyarelerle alınan fotografiler şehir mühendisi Prost'a verilecek

İstanbulun havadan alınan bir fotoğrafı

Şehrin müstakbel plânına hazırlık olarak yapılmakta olan havaî plânların şimdi miyaskalarının tevhidi ile ikmâl edilmiştir. Tayyare ile mu-

(Devamı 8 inci sayfada)

küçük antant ve Balkan antantı

Cenevrede müşterek bir toplantı yapılıyor

(Yazısı 8 inci sayfada)

26 Eylül

Dil Bayramı bu yıl da her tarafa kutlanacak

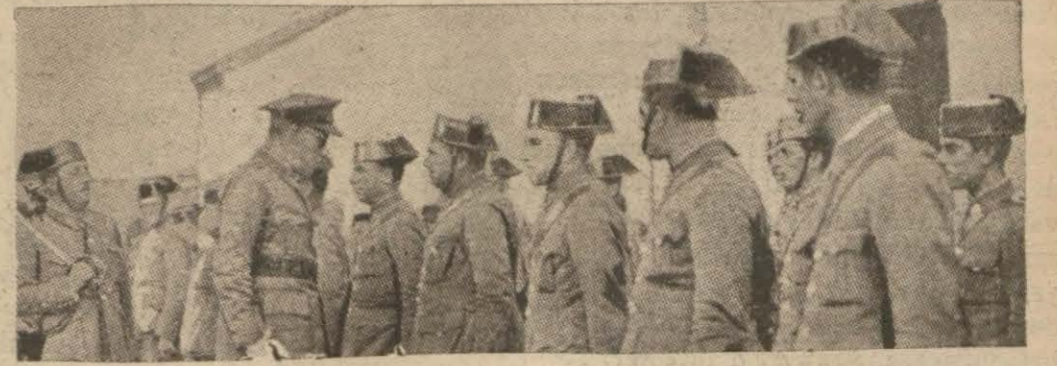
Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden:

1 — İlk Türk Dil Kurultayının toplandığı 26 Eylül'de, bundan önceki yıllarda olduğu gibi, Dil bayramı Türk Dil Kurumu üyeleri, Halkevleri, gazeteler ve yurdun dil-severleri arasında kutlanacaktır.

2 — 26/Eylül/1936 Cumartesi günü saat 18 de Ankara ve İstanbul'da Dil Bayramı kutlanacaktır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Sen Sebastiyen düştükten sonra İspanyol âsilerinin hedefi: MADRİT

Madridte Mısır ve Portekiz sefarethane-leri basıldı, Mısır elçiliğinde müsademe oldu, bir polis yaralandı

Âsi General Mola askerlerini teftiş ediyor

Paris, 13 (Hususî) — İspanyadaki Sebastiyen şehrini de bu sabah şafakla dahili harp gittikçe şiddetini arttırmaktadır. Şimal cephesinde hâkim vaziyette bulunan âsiler, İrundan sonra, bir haftadanberi kuşatmış oldukları Sen

İşgal etmişlerdir. Düündenberi fasilasız âsi mermilerine hedef olan bu şehir, müdafilerinin (Devamı 3 üncü sayfada)

Almanlar, Orta Avrupada faaliyetlerini artırdılar

Son görüşmede Hitler Amiral Hortiye Varşovaya gitmesini tavsiye etmiş

Viyana, 13 (Hususî) — Amiral Hortinin geçenlerde Hitleri ziyareti münasebetile ortaya bazı şâyialar çıkmıştır. Bu sözlere nazaran Alman diplomasisi orta Avrupada yeni bir blok vücuda getirmek maksadile son zamanlarda Viyana, Budapeşte, Prag ve Bükreşte büyük gayretler sarfetmektedir.

Burada hüküm süren kanaate göre Amiral Hortinin son seyahati ile Tütileskonun Romen kabinesinden istifası bu faliyetin birer neticeleridir.

Gene burada söylendiğine göre Amiral Horti-Hitler mülâkatında Çekoslavakya - Macaristan münasebatı da gözden geçirilmiştir. Bu mülâkat esnasında Hitler, Amiral Hortiye Macaristan için Çekoslavakyadan bir kısım arazi temin etmeği de vadedmiştir... Hatâ bu hususta Lehistanın da muvafakati alınması için Hitlerin Amiral Hortiye Varşovayı da ziyaret etmesini de tavsiye ettiği rivayet edilmektedir.

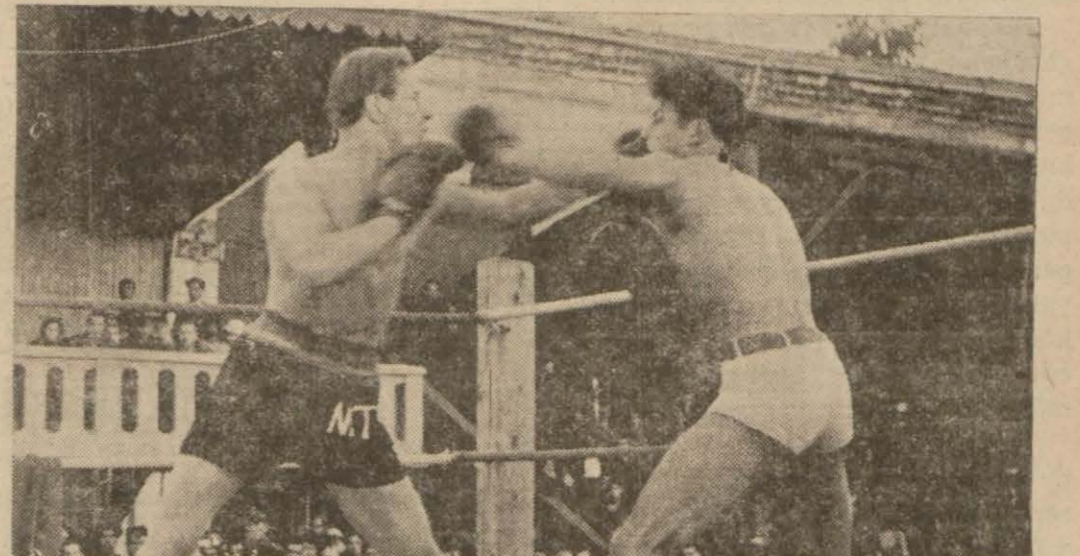
Viyana ecnebi mahafili bu ziyare-

Amiral Horti

tin yakında icra edileceği kanaatindedir.

Diğer taraftan Çekoslovak hududundaki Alman akalliyetinin oturduğu mntakada muhtar bir idare tesisi maksadile Almanya ile Prag hükümeti arasında gayri resmî temaslara başlanıldığı da bildirilmektedir.

Romanya boksörü ile Kiryako arasında dün yapılan maç çok heyecanlı oldu. Romanyalı müsabakanın sonuna kadar hâkim dövüştü. Kiryako, bilhassa son rundlarda tamamen bitkin bir haldeydi. Kiryako düşüp balydı. Bu suretle Romanyalı galip geldi.

Yukardaki resim bu heyecanlı maçın heyecanlı bir ânını göstermektedir. (Maça ait tafsilât 8 inci sayfamızdadır.)

Hergün

**Türkler için seyahati
Kolaylaştırmak
Lâzımdır.**

Yazan: Muhittin Birgen

Biz Türkler, yakın zamanlara kadar, doğduğumuz yerden dışarı çıkmaktan çok korkardık. «Gurbet!» kelimesi, bizim için korkunç bir sergüzeşt manâsını ifade eder, yerimizden kımıldamak mecburiyeti bize en ağır bir talih cilvesi gibi gelirdi. Allah Atatürk'ten razı olsun, İstanbulu Ankaraya taşıdı da İstanbul'un nihayet bu korku damarı çatladı. Şimdi seyahate alışıyoruz. Son senelerde Avrupada dolaşırken, arada sırada hiç ümit etmediğim vatandaşlara tesadüf ettikçe memnun oluyorum. Demek biz de dolaşmaya başladık.

Seyahatin insana öğrettiği şeyleri hiç bir tahsil, hiç bir üniversite, hiç bir terbiye veremez. Seyahat insana hayat için en lâzım olan şeyleri öğretir; yaşama cesareti, yaşama sevgi, çalışma arzusu verir. Hiç mübalâgasız iddia edebiliriz: Seyahatte her adım size mutlaka bir şey öğretir. Bazan öğrendiğinizin farkına bile varmazsınız; fakat, etrafınızda mütemadiyen değişen şeylerden aldığımız intibaların sizde gizli den gizliye yaptığı bir teraküm vardır ki bunlar bir araya geldikleri zaman sizi büsbütün başka bir adam yapar. Biraz da mübalâga edeyim: Medeniyet, seyahat demektir. Yahut, mübalâgasızca, medeniyetin nakilleri seyahatlardır.

Halbuki, biz memlekette, bir zamandanberi seyahati güçleştirmek yolunu tuttuk. Bir kere, pasaport harçlarını yükselttik. Sonra da para vermeği güçleştire, güçleştire nihayet hiç vermemeğe kadar indirdik. Bu usul, Türkün seyahat etmesini istememek demektir. Niçin? Bunları yapanlar Türkün seyahat etmesini istemeyenler değildiler; Onlar başka şey istiyorlar: Paramız harice gitmesin.

Paramız harice gitmesin. peki. Fakat hareketine mâni olduğunuz şey, para değil ki... Harice gidemiyenler insanlardır veyahut para kuvveti zayıf olanlar, orta sınıf insanları, hayatı asıl yapanlar, haikiki kütür yayıcısı olan insanlar. Para dedikleri şey seyahat etmek istedi mi, gidip polisten pasaport isteyecek değildir. O bütün seyahatlerini sessizce, pasaportsuz, vizesiz, bavulsuz yapan, garip, civa gibi bir mahlûktur. Gitmek istedi mi, ayaklarına kelepçe vursanız gene gider. Çünkü onun gitmesi için bizzat kendisinin hareket etmesi kâfidir. Trene ve vapura binip bizzat seyahat meşakkatine katlanmasa, polisle selâmlaşması, gümrükçü ile münakaşa etmesi lâzım gelmez. O türlü türlü gider: Kâh bir mektup, kâh bir mal, kâh bir fatura, kâh ağızdan ağıza bir selâm. Onun girmedeği şekil mi vardır? Hattâ garip bir de kâprisi vardır: Kimildamasına mâni oldukça kımıldar. Gayet vehimli, vesveseli bir mahlûk. «Gitme!» dedikçe gider: Acaba beni hapis mi edecekler? Beni yok mu edecekler? diye şüphelenir, korkar; korktum da artık oturamaz!

Şu halde pasaport harçlarını yükseltmek ve döviz vermemek suretyle seyahati niçin müşkülleştiriyoruz? Bu suale şöyle bir cevap verilebilir: «Mademki paranın çıkmasına tamamen mâni olamayız, hiç olmazsa elimizden geldiği kadar mâni olalım. Dövizimiz kıt olduğu için ne tasarruf ederek kâdır.» Ben de bu fikre şu mülâhaza ile mukabele edebilirim: «Zengin için ne pasaport harcı bir mâniadır, ne de seyahat parasının haricte tedariki müşküldür. Dünyanın her tarafında mevcut kara borsalar icabında bu işleri mükemmel surette yapıyorlar.

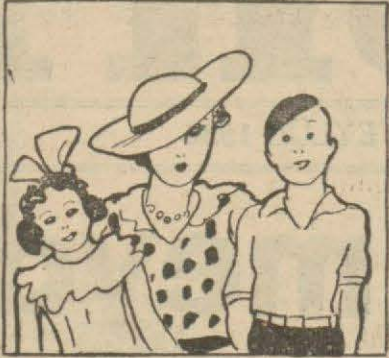
Küçüklerin, seyahat etmek isteyip de edemeyenlerin, harice götürcekleri servet neden ibaret olacak? Onların yüz tanesinin bir turist seyahati için yapacakları masrafları, seyahate bizzat karar veren herhangi bir para harice bir hamlede götürüyor. Türkiyeden hergün çıkan insanların hepsi döviz müsaadesi aralar mı gidiyorlar. Bunlar gittikleri yerde aç mı oturuyorlar? Demek, icabında, herkes işini görüyor.

Resimli Makale

Yalnız beslemek ve beslenmek kâfi değil!

Evinizde yaşayanların gıdalarını, fennin gösterdiği lüzuma göre mükemmelen, fazlasıyla temin ediyorsunuz.

Bahar, yaz, kış mevsime göre bütün elbiselerini de alıyorsunuz, hepsini mükemmelen giyindiriyorsunuz..

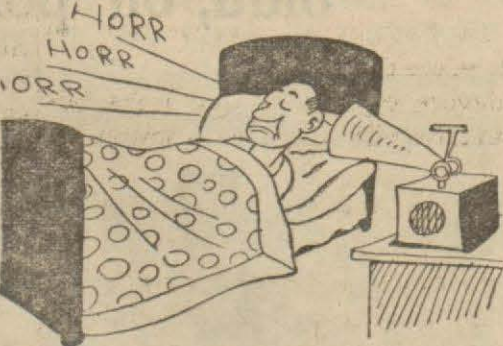
Tatil günlerinde, temiz bir kır veya deniz havası almalarını da mümkün kılıyorsunuz. Fakat vazifeniz bütün bunları yapmakla bitmiş olmaz.

Size bağlı olanları sevgi ve bilgi ile manen de doyurmanız, onları yarın daha anlayışlı yapmanız lâzımdır..

SÖZ ARASINDA

**Uykusuzlara müjde
Bir uyku makinesi
Keşfedildi**

Kalkütanın en büyük milyonerlerinden Rahamur Bagindas, uykusuzluk hastalığına uğramıştı. Bütün Kalkütanın doktorları bu milyoneri tedavi eden âciz kalmışlardır.

Doktorlardan ümidini kesen Rahamur Bagindas, gazetelere bir ilân vererek uykusuzluk hastalığından kendisini kurtarana iki bin İngiliz lirası hediye edeceğini vadedmişti. Aradan iki ay kadar birmüddet geçtikten sonra Londradan aldığı bir mektupta bu hastalığın tedavisi için kendisine bir makine gönderildiği ve fabrika mümessilinin makinenin sureti istimalini tarif edeceği bildirilmişti.

Filhakika bu makine Bagindas'ın hastalığını tamamen tedavi etmiş ve bir kaç gün sonra da rahat rahat uyku çekmeğe başlamıştır. Fakat hasta bu makinenin sırrına vâkıf olmaktan kat'i surette menedilmiştir. Yalnız bu makinenin içinde bulunduğu bir kutuyu yatağının başında bulundurup yatağına uzanmakta ve kutunun içinden gelen boru gibi bir şeyi elinde tutmakta ve bunun ile de uyumaktadır.

Bugün makinenin yardımına muhtaç olmadan uyuyabilmekte olan milyoner kutuyu açmadan iade etmek mecburiyetinde imiş.

Türkiyede küçük ve orta sınıfın, bilhassa halis Türkün — diğerleri nasıl olsa seyahat ediyorlar — Avrupaya seyahat etmesi çok faydalıdır. Hayat terbiyesi bakımından ben bunun kadar faydalı hiç bir şey tasavvur edemem. Bunun için büyük sınıfın seyahatine aslâ mâni olamayan pasaport harçlarını, indirmek ve hiç olmazsa sırf orta ve küçük sınıflara mensup turistler için olsun, bazı şartlarla küçük miktarlarda döviz vermek yoluna gitmeliyiz. Ben Türk gençleri arasında turizm meyli görüyorum. Öylelerine rastgeldim ki biraz para biriktirip arada bir medeni memleketleri görmek için titiriyorlar. Buna inkişaf imkânı vermek büyük faydalar getirir.

Hiç olmazsa bu tarzda insanlar için bir takım şartlar da konabilir; meselâ:
1 — Gideceği yerler, geçireceği müddet evelden tesbit edilmek
2 — Sarfedeceği para hiç bir suretle değişmemek, yani sonradan raporla

HERGÜN BİR FIKRA

Sadaka

İzzet Molla bir gece ehibbasının birinin evinden dönerken karanlık bir sokağa saptı ve karşısında iri yarı, pejmürde kıyafetli bir adam gördü. Herif elinde kocaman bir sopa tutuyordu:

— Allah rızası için efendi, açım, yoksulum. Bana beş on para sadaka ver! dedi.

İzzet Molla hiddetle:
— Beş on para sadaka mı? Yahu böyle gece yarısından sonra sadaka istenir mi?

Herif elindeki sopayı göstererek hain hain güldü:

— Böyle gece yarısından sonra sadaka vermemek olur mu efendi? dedi.

İspanya Faşistlerinin Kabul ettikleri Beş oklu alâmet

Faşistler galip geldikleri takdirde Hitlerin gamalı haçı gibi, her yerde kullanmak üzere, beş oklu bir işaret tesbit etmişlerdir.

Bu okların tarihi bir manası varmış: 15 inci asırda Ferdinand ile İzebella birleşerek Arapları İspanyadan çıkardıkları zaman bu birleşmenin rumzu olarak bu işareti kullanmışlardır.

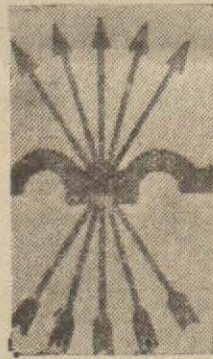
Kral Edvard evlendiği takdirde bir tabakçı tazminat alacak
İngilterede tabak ve porselen fabrikasının müdürü olan bir zât, kralın resmî muhtevi tabaklarını piyasaya çıkarırken sigorta şirketlerinden birine müracaat ederek şu talebde bulunmuştur:

Tabakların üzerine kralın resmini koyarak piyasaya çıkaracağım, fakat kral evlenirse yaptığım tabakların kıymeti kalmıyacaktır, zira bu sefer de kralın resminin yanına kraliçenininkini de ilâve etmek lâzım gelecektir. Bu vaziyet karşısında ziyarım büyük olacağından bu ziyanın karşılanması için teşebbüsümün sigorta edilmesini isterim.

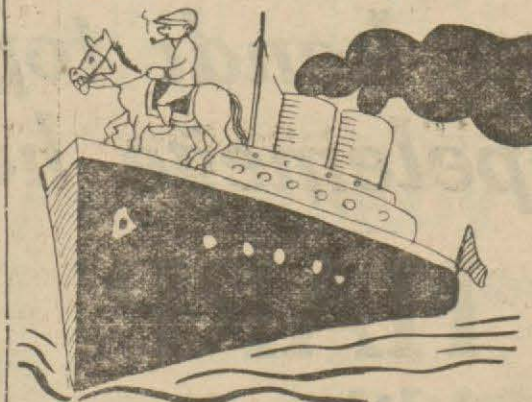
Şimdi sigorta şirketi kralın evlenip evlenmeyeceği ihtimallerini hesapla meşgulmüş.

para isterse gönderilmemek

3 — Harice hangi eşya ile gittiysen onunla dönmek taahhüdünü vesaire gibi. Yükselmek için yükseği iyi görmek lâzımdır.

**Avustralyadan Londraya
At üstünde
Seyahat eden zabıt**

Eski Avustralya zabıt vekillerinden birisi Avustralyanın Melburn şehrinde Londraya kadar at üstünde gelip Sekizinci Edvardın taç giyme merasiminde bulunacaktır.

Geçen hafta Melburndan Darbine hareket etmiştir. Bu mesafeyi süvari olarak katettikten sonra buradan vapur ile Singapora gidecek ve vapur içinde de at üstünde seyahat edecektir.

Malbur ile Londranın arası 22,000 kilometre olduğu için yevmiye 75 kilometre yol katettiği takdirde taç giyme merasimine ancak yetişeceğini hesap etmiştir.

Çayın keşfine biraşık macerası sebep olmuş

Eeki bir Çin masalı çayın nasıl keşfolunduğunu anlatmaktadır:

Takriben dört bin sene evvel Çin de hükümdarlık eden bir imparatoriçe çok güzel kızını Mongol beylerinden birile evlendirmek istiyormuş, Kızı ise saray mensuplarından bir genci çok sevdiğinden anasının isteğini kabul etmemiş ve imparatoriçe de hiddetle nerek kızının sevgilisinin bir daha saraya girmesini yasak etmiş.

Güzel prenses ise bir türlü sevgilisini unutamayarak gece gündüz sarayın bahçesinde dolaşmış ve bir gün yine böyle dolaşırken sevgilisiyle karşılaşmış. Sevgilisi elinde bulundurduğu bir çiçek buketini prensese derhal vermiştir. İmparatoriçenin emri ile kızı daima takip etmekte bulunan bir kır bekçisi prensesin üzerine atılarak elinden çiçekleri kapmış, fakat bu kapışma arasında prensesin elinde de çiçeklerden bir kaç yaprak kalmıştı. Prensos odasına gidince sevgilisinin hatırası gibi telâkki ettiği bu bir kaç yaprağı içinde su bulunan bir kadehe koymuş ve ertesi günü bu suyu değiştirmek için bardağı eline aldığı zaman lâtif bir koku hissetmiş ve bunun üzerine suyu dökmüştür içtiği için şimdiye kadar hiç görülmeyen çok lâtif kokulu bir şurup olduğunu anlamıştır. Meğer sevgilisinin verdiği çiçekler çay çiçekleri imiş.

Sözün Kısası

**Uzaktan yurda
Bakış**

E. Talu

Zağreb 9/9, 936

Yedi gündür vatandan uzaktayım. İçinde bulunduğum muhit bana munis, temas ettiğim insanlar bana yâr oldukları halde, gurbetin boyun bük-türen tesiri altındayım.

İstanbuldanberi kilometrelerle yol aldım; daha da alacağım. Bugün Yugoslavyanın göbeğindeyim. Yarın si-male, öbür gün de cenuba, Adriyatığın bu mevsimde bile sıcak olduğunu duyduğum kıyılarına gideceğim. Gezdiğim ve geçeceğim yerler harpten önceki coğrafya kitaplarında başka başka devletlerin ülkeleri diye gösterilirdi. Şimdi, birleşik Yugoslav krallığının bunlar birer cüz'üdür. Kendimi samimi dostlar, kardeşler arasında hissettiğim halde, benliğimi, Türklüğümü bir dakika, bir an unutamıyorum.

Gözlerim, düşüncelerim, aklım, fikrim ana vatanda: Onu geceleri rüyamda, gündüzleri daldığım hayalde görüyör, buluyorum.

Vatanım! Onu uzaktan, daha iyi görüp anlamaktayım. Ben, gurbete sıftah çıkmış adam değilim: Çok gezdim. Fakat hiç bir seferinde yurdumla, Türklük sıfatımla bu kadar gururlanmadım. Nedendir? Bende bir inkılâp mı oldu? İnsan yaşlandıkça, mukadderatına daha mı fazla bağlanıyor? Hayır! Ortada bir inkılâp var amma, şahsıma ait değil. Bana gurur veren yurdumun inkılâbı, Cumhuriyet inkılâbı, Atatürk inkılâbıdır. Üzerimde pırl pırl parlayan, ancak o can verici Güneş'in uzmeleridir. Onların sıcaklığını ben burada, yurdumdan uzakta, daha iyi duyuyorum.

Kiminle faziletten bahsetsem bana Onu misal getiriyor... Kuvvet ve kudretin, medeniyetin, terakkinin, tekâmülün, kültürün, vatan aşkının, hâsılı dünyada insanları insan eden bütün iyiliklerin sembolü o, hep o, daima o olarak karşına çıkıyor. Bana ondan bahsedilenler söyleyişlerinde, bakışlarında öyle bir gıpta seziyorum ki beni, sonsuz bir sevinçle heyecanlandırıyor.

O zaman, nemlenen bakışlarım Balkanları, nehirleri, mesafeleri aşarak ana yurduma ulaşıyor ve onu dolduran büyüklüğü, kemali daha iyi anlıyorum. Ve anladıkça da tahassürüm, iştiyakım artıyor.

Evet: Uzaktan, yurt daha güzel görünüyor..

Fakat ona bir an evvel kavusmak için can atıyorum!

E. Talu

Biliyor Musunuz?

- 1 — Portekiz kongosu denilen müstemlekenin asıl ismi nedir?
- 2 — Radyoda feding hâdisesi nedir?
- 3 — Leblebici Horhor kimin eseri dir?
- 4 — Hayatının yarısını meyhanelerde, yarısını hapishanelerde geçiren kuvvetli Fransız şairi kimdir?

(Cevapları Yarın)

★

Dünkü Suallerin Cevapları

- 1 — Balkanların eski ismi Hemüştür.
- 2 — Rumeliye ilk defa geçen Osmanlı Paşasıdır.
- 3 — Osmanlıların müessisi olan Sultan Osmanın ilk karısı Mal Hatundur ve Seyh Üdebalinin kızıdır.

İnhisarlar yeni satış teşkilâtı

İnhisarlar İdaresi tarafından uzun zamandanberi hazırlanan yeni satış teşkilâtı prejesi bugünlerde tatbik edilecektir.

Evvelce yalnız belli başlı merkezlerde bulunan serbayilik bu teşkilât ile küçük köylerde de ihdas edilecektir.

Bundan başka tütün, sigara ve içkilerimizin ecebi memleketlerde sürümünü arttırmak için haricte fazla reklam ve propagandaya ehemmiyet verilecektir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Trabzonun Maçka kazasında oturan tanınmış bir okuyucumuz anlattı:

4/9/36 günü elinin damarını kazaen kesmiş olan bir çocuğu dispansere getirmişlerdi. Fakat dispanserde yarayı saracak gazlı bez ve pamuk kalmamıştı, sıhhat memuru, müşfik bir adam, beş kuruş vererek karşı dükkandan aldırttı. Ben sonradan öğrendim ki dispanserde mevcudu kalmayan levazım Trabzon Sıhhat Müdürlüğünden daha evvel istenmiş, maalesef orada da bittiği cevabı almıştı.

Ben bu hâdiseye bakarak bazı yerlerde en mübrem ihtiyaçlara karşı koyacak levazımın ara sıra bulunmayabileceğine inandım. Fakat sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

"Hiç bir devletin dahili işlerine karışmayacağız,"

M. Delbos Fransanın sulh siyasetinden bahsetti: "İngiltere ile beraberiz," dedi

Paris, 13 (Hususi) — Hariciye Nazırı Delbos söylediği bir nutukta Fransanın hükümetinin muahedelerle sadık kalmağa azmetmiş bulunduğuna, Milletler Cemiyetine merbut kalacağına, müttefikleriyle aralarında hiç bir ihtilaf mesele mevcut olmadığına, bilhassa eski müttefiki İngiltere ile daima yanyana dünya sulhu için çalışacağına işaret ederek demiştir ki:

Romanya Göçmenleri

Yeni mukavele dün Bükreşte imza edildi

Bükreş, 13 (A.A.) — Anadolu ajanının hususi muhabiri bildiriyor:

Hükümetimizle Romanya hükümeti arasında Dobrice Türklerinin göçmesi hakkında cereyan eden müzakereler bitmiş ve mukavele hükümetimiz tarafından Bükreş Elçimiz B. Hamdullah Suphi Tanrıöver ve Romanya hükümeti namına maliye nazırı B. Kaçıkof tarafından imzalanmıştır.

Romanya gazetecileri her iki memleketin siyasetine tamamen muvafık olan bu mukaveleden dolayı memnuniyetlerini gösterir makaleler neşretmişlerdir. Bu makalelerde Türk ahaliinin her nevi menfaatlerinin bu mukavele ile tamamen mahfuz olduğuna ayrıca işaret edilmektedir.

Başvekil B. Tataresko dün elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver'i kabul etmiştir.

26 Eylül

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bul radyoları birleştirilecek ve Kurum adına bir söylev verilecektir. Bu söylev bütün Halkevlerinde radyo ile dinlenecektir.

3 — Halkevleri, söylev saatinden önce veya sonra kendi bölgelerindeki imkânâ göre dil hakkında konferanslar vermek, şiirler okutmak ve türlü tezahürlerde bulunmak suretille dil bayramını kutlayacaklardır. Halkevlerinde verilen konferanslar ve okunan şiirlerin birer kopyesi Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğine gönderilecektir.

4 — Türkiye gazeteleri 26/Eylül/1936 sayılarında dil bayramını kutlayacaklar ve Türkiyede dil çalışmalarını üzerine yazılar yazacaklardır. Bu yazıların da birer kopyesi Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğine gönderilecektir.

5 — Bütün kutlama ve tezahürlerde şu noktaların tebaruz ettirilmesine çalışılacaktır:

A — Ulu Önder Atatürk'ün Yüce himaye ve irşad altında Türk dili üzerindeki çalışmaların her gün daha çok genişleyen yüksek bir faaliyet aldığı.

B — Ana dilimizin geniş varlıklarını bulmak üzere yapılan araştırmaların, yalnız Türkçeyi değil bütün dünya dillerini ve genel dil bilgisini ilgilendiren yüksek bir başarıya vardığı.

C — Yeni Türk Dil tezinin üçüncü Türk Dil Kurultayına istikrar eden yerli ve yabancı dil bilginleri tarafından da iyi karşılanarak suretile bir kat daha kuvvetlendiği.

D — Türk kültürünün en eski kültür kaynağı olduğu gibi Türk dilinin de bütün kültür dillerine ana kaynak olduğunun «Güneş - Dil»

Hiç bir devletin dahili kavgalarına karışmayacağız, komşu memleketlerin ve sağ gazetelerin İspanyaya yardım ettiğimize dair çıkardıkları rivayetler tamamen asılsızdır. Fransa ideoloji farkı gözetmeksizin bütün devletlerle dost geçinmeğe ve her harekete bitaraf kalmağa azmetmiştir. Biliyoruz ki bunun aksi, medenî dünyayı bir ölüm ve kan sahnesine çevirecektir.

Türk Dil Kurumu

Genel Sekreterlik Bürosu Ankaraya döndü

İstanbul, 13 (A.A.) — Türk dil kurumu genel sekreterliğinden:

Üçüncü Türk dil kurultayı işleri için 16 Haziran 1936 danberi Dolmabahçe sarayında çalışmakta olan Türk dil kurumu genel sekreterlik bürosu, kurultay işlerinin arkası alınması üzerine Ankaraya dönmüştür. Bundan sonra kuruma yazılacak yazılar Ankarada Türk dil kurumu genel sekreterliğine gönderilmelidir.

Bütün kurultay çalışmaları sırasında İstanbul valiliği ile belediyesinin, milli saraylar direktörlüğünün hükümet dairelerinin ve İstanbul matbuatının gösterdiği kıymetli müzaheretten dolayı kurum, bu müesseselere alenen teşekkür etmeği tatlı bir borç bilirdi.

Yunanistanda Malî vaziyet

Maliye Vekili vergilerin hafifletileceğini vadediyor

Atina, 13 (Hususi) — Başvekil muavini ve Maliye Vekili Zaviçianos dün gece radyo ile Yunanistanın malî vaziyeti hakkında bir nutuk söylemiştir. Maliye Vekili şimdiki şekillerin yakın zamanda düzelerek memleketin malî ve iktisadî vaziyetinin iyileşeceğinden emin bulunduğunu söylemiştir.

Zaviçianos, nutkunun sonunda, Yunan ahalisine kat'iyen yeni bir vergi tahmil edilmeyeceğini, hattâ bugünkü vergi yükünün hafifletileceğini ilâve etmiştir.

Komünizme karşı
Atina, 13 (Hususi) — Komünizmle mücadele hakkındaki kanun Nazırlar Meclisinin dünkü toplantısında tasvib edilmiştir.

teorisi ile inkâr kabul etmez bir şekilde ortaya çıktı.

6 — Halka hitap eden söylev, konferans ve şiirlerde elden geldiği kadar herkesin anlayabileceği, açık, sade, düzgün, pürüzsüz ve güzel bir Türkçe kullanmağa çalışılacaktır.

Baldvini Düşürmek İstiyorlar

Müfrit muhafazakârlar Baldvine karşı cephe aldılar

Londra, 13 (A.A.) — Star gazetesine göre müfrit muhafazakârlar muhalifi, M. Baldwin'e karşı şiddetli bir hücum hazırlamakta ve mumâileyhin kralın tac giyme merasiminden evvel istifasını istemektedirler.

Umumî intihabın bu tarihten evvel icrası derpiş edilmekte olup muhafazakârlar partisinin intihab ajanlarına mücadele için şimdiden hazırlanmaları hususunda emirler verilmiş olduğu rivayet edilmektedir.

Aynı gazete müfrit muhafazakârların yeniden silâhlanma siyasetinde engel olduğu iddiasında buldukları M. Samsay Mac Donald'ı istifaya mecbur etmek arzusunda oldukları söylenmektedir. Star gazetesine göre müfrit muhafazakârlar Carlton Club'da toplanarak şefler üzerinde tazyik icra etmekten ibaret olan eski usule müraaat edeceklerdir.

Fransada grev genişliyor

M. Blum dün Lil şehrine gitti, Pariste de nümayişler yapıldı

Lille, 13 (A.A.) — M. Leon Blum beraberinde M. Salengro ve şimal prefesi olduğu halde buraya gelmiştir.

Lille'de ve varoşlarında fabrikaların tekrar işgali hâdisesizce yapılmıştır. Hattâ bazı müesseselerde direktörler, daha grevciler gelmeden evvel fabrikaların kapılarını bizzat açmışlardır.

Paris, 13 (A.A.) — Dün saat 19.21 de Champs Elysees'de biraz galeyana husule gelmiştir. Feshedilmiş olan birliklere mensub, 100 kadar delikanlı bağırıp çağırmağa başlamışlardır. Mamafih hiç kimse yaralanmamış ve tevkifat yapılmamıştır.

Marsilya, 13 (A.A.) — Madenî sanayi grevi, diğer bazı müesseselere sırayet etmiştir.

Bugün bir itilâf vücuda getirilmesine imkân ve ihtimâl verilmemektedir.

İtalya ordusu

Fevkalâde tahsisat miktarı gizli tutuluyor

Roma, 13 (A.A.) — Devlet memurlarının ücretleri 1 teşrinievvelden itibaren yüzde sekiz artırılmış ve 1930 teşrinievvelindenberi tatbik edilen yüzde 12 tenzilât kaldırılmıştır.

Musolini, ordu için lâzım olan fevkalâde tahsisatın mikdarını bakanlar meclisine bildirmiştir. Bu tahsisatın mikdarı gizli tutulmakta ve yalnız beynelmel durumun icabatına tamamen kâfi olduğu söylenmekle iktifa edilmektedir.

Sen Sebastiyen Düşükten sonra

(Baştarafı 1 inci sayfada)
kaçarken muhtelif yerlere koyduğu ateşlerin de inzimamı ile bir harabe ve cehennem manzarasını arz etmektedir.

Şafak sökerken şehre girmiş olan general Molanın kuvvetleri, muarızlarının eksigini tamamlamak gayesile yağmacılığa ve katliama başlamışlardır. Kısa bir müddet sonra bu vaziyetin önüne geçilmiştir.

Şehri müdafaa eden hükümet millileri, daha gece yarısında Bilbao'ya kaçmışlardır.

Her iki tarafın amansız mücadele ve husumetine kurban gidenlerin adedi henüz tesbit edilmemiştir.

Asiler, şimdi, Madridi hedef ittihaz etmiş bulunuyorlar. Mola ve Frankonun kuvvetleri payitahtın şimali garbisinde tekrar irtibatı temin etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Anbean, Madrid üzerine yeni ve kuvvetli bir hücum yapılmasını bekliyor. Bu hücum âsi tayyareleri de iştirâk edeceklerdir.

Talevere cephesinde muharebe büyük şiddetle yüz saattenberi devam etmektedir.

Radyoların haberleri
Seville, 13 (A.A.) — Jerez Dela Frontera radyosu, Milis kışaatının Talevera'da vukua gelen muharebede 360 ölü, 300 tüfek, üç mitralyöz ve bir havan topu bırakmış olduklarını bildirmektedir.

Seville radyosu, Madrid kabinesi erkânı arasında şiddetli ihtilâf çıkmış olduğundan bahsetmektedir. Bu radyo, cephelerin hayati mecmuasından hükümetin yedi tayyaresinin son muharebelerde düşürülmüş veya kaçmağa icbar edilmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Mütareke Yok
Burgos, 13 (A.A.) — Cenubi memleketlerden gelen bir telgrafta Madrid ile Burgos arasında yakında 15 günlük bir mütareke akdedilmesi mümkün olduğundan bahsedilmektedir. Hükümet komitesi, bu haberi kat'i surette tektzip etmiştir.

Sen Sebastiyen'in İşgalinden Sonra
Hendaye, 13 (A.A.) — Sen Sebastiyen'in Nasyonalistler tarafından işgalinden sonra askeri harekâtın merkezi Bilbao'ya intikal etmiştir. Hükümetçiler buranın müdafasını korumak için hummalı bir faaliyet göstermektedirler. Anarşistler ellerinde bulundukları 3000 kadar rehine vasıtasile Nasyonalistler üzerinde kuvvetli bir tazyik yapacakları ümidindedirler.

Sefarethanelere hücum
Hendaye, 13 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre bazı eşhas polisin muhafazasında Mısır elçiliğine girmişlerdir. Elçilikte müsademe olmuş ve bir polis memuru yaralanmıştır. Mısır maslahatgüzarı derhal Madrid'den ayrılmıştır. Alicante'da hırsızlar Portekiz elçiliğinin evrak mahzenine girmişlerdir. Bunun üzerine siyasi mümessillik bir Portekiz harb sefinesine nakledilmiştir.

Paris opera binasında yangın çıktı

Paris, 13 (A.A.) — Opranın damında çıkan yangın üzerine açılmış olan tahkikat henüz felâketin hakikî sebeplerini meydana çıkaramamıştır. Operanın cephesi ile sahnesinde bir günâ hasar olmamıştır.

Siyaset ALEMİNDE

Haftanın Bir kaç vak'ası

Geçen haftanın en göze çarpan siyasi hâdisesi, Almanyanın fikir merkezi sayılan Nuremberge'de, Her Hitler tarafından Almanyanın hakları ve yaşaması için lâzım olan şartlara dair Nasyonal Sosyalistlerin kongresinde söylemiş olduğu nutuktur. Almanyanın ilk maddeler ve müstemlekeler hakkındaki fikirlerini ifade eden bu nutuktan sonra propaganda nazırı Her Göbbels de dünyanın bir numaralı düşmanı diye Bolsevizm hakkında bazı mütalealar ileri sürmüştü ve bu münasebetle halka seyyar bir sergi teşhir edilmiştir.

Bu sergide Bolşevik reislerinin resimleri, Bolşevizmin Rusyada yaptığı tahribata dair iddialı resim ve grafikler, gene Rusyada 1,860,000 kişinin öldürülmesi gibi müthiş bir hâlenin tarihçesini gösteren muhtelif eserler göze çarpmıştır. Bu hâdis, Nasyonal Sosyalist Almanya ile Bolşevik Rusyanın barışmaz birer hasım olduklarını bir defa daha tebarüz ettirdiği gibi iki ideolojik çarpışma tarihinin de yakınlaşmakta olduğunu bildiren bir işaret sayılabilir.

İtalyanın Cemiyeti Akvam mesâisine iştirâk etmesi için şu günlerde müzakereler cereyan etmektedir.

Muhtelif kaynaklardan akşeden malûmat gösteriyor ki, bu mesâiye iştirâk etmek için, İtalya, Habeş namına hiç bir kimsenin Cemiyeti Akvama delege sıfatile kabul edilmemesini başlıca şart olarak ileri sürmüştür. Gene mevcut sızıntılar gösteriyor ki İtalyanın bu isteği kabul edilmek üzeredir. Esas saik ne olursa olsun Milletler Cemiyetinin tarihinde, bu cemiyetin en asil hareketi olmak üzere kaydedilecek olan bu davanın böyle hazin bir neticeye bağlanması, o nisbette feci bir hatime olacaktır.

İşin daha garibi şudur ki bu komedyanın esasları dahi hazırlanmıştır. Şayet Cenevreye gelecek olan mürahhasların itimatnamelerini imparator imzalamışsa, kendisinin fi'len hükümdarlık yapmadığı bildirilerek bu evrak ve adamlar reddedilecek, şayet mürahhaslar Gore hükümetini temsil ediyorlarsa bu hükümetle Milletler Meclisi arasında herhangi bir münasebet mevcut olmadığı bildirilerek gene kapı dışarı edilecekler. Amma, Habeşistanın istiklâli de, nazarı olarak inkâr edilmemiş bulunacak. Ne şiş yansın ne de kebab!

Bugünlerin göz alan hâdiseleri arasında Suriye ile Fransanın Suriyeye istiklâl verilmesine dair imzaladıkları anlaşma gösterilebilir. Bu hâdis, mazlûm topluluktan birini daha serbestiye kavuşturduğu için sevinç yaratmalıdır. Bu münasebetle söylemeliyiz ki vaktile yapılmış olan muvakkat anlaşmalar neticesinde Suriyeye bağlı bulunan bazı Türk muntakalarına da aynı suretle serbesti verilmeğe, munsifâne bir hareket olur. Antakya ve İskenderun, seneler var ki mev'ut söziün incazını bekliyor. Bu intizar, şiddetli bir «nar» ateşi haline gelmemelidir.

Madrid hükümetinin mümessillerinden ve bazı nazırlardan mütekkel bir heyet Fransaya geçti. İspanyadaki hâdiselere, Fransa halkının alâkasını u-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Av derileri ihracatı
Şehrimizdeki av derileri ve kürk fiyatları geçen seneye nazaran daha normal bir vaziyettedir.

Türkiyede üç dört senedenberi kürk piyasası yalnız yerli kürklere inhisar etmekte iken bu sene ilk defa olmak üzere hükümetin müsaadesile Sovyet Rusyadan 50,000 liralık kürk getirilebilecektir.

İki ahabap çavuşlar

İkisi de vahşi hayvan resmi almak için yola çıkmışlardı, fakat neticede birbirlerinin resmini aldılar.

ŞEHİR HABERLERİ

Hukuk Fakültesinde Değişiklik

Birinci ikinci, üçüncü sınıfların derslerinden bir kısmı dördüncü sınıfa devredildi

Hukuk Fakültesinin 4 seneye çıkarılması programda yapılacak tadilat üzerinde esaslı çalışmalar devam etmektedir. Evvelki gün Ankara Hukuk Fakültesi dekanının da iştirakile İstanbul üniversitesinde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda Maarif Vekili Saffet Arıkan da hazır bulunmuştur.

Yeni programda birinci, ikinci ve üçüncü sınıfların derslerinden bir kısmı dördüncü sınıfa devredilmiştir. Dördüncü sınıfa ayrıca yeniden bazı dersler de ilâve edilmiştir.

Yeni Hukuk programının asıl ve hâkiki şekli bir iki güne kadar tamamen belli olacaktır.

Maarif Vekili dün Ankaraya gitti

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan ve yüksek tedrisat işleriyle meşgul olan Maarif Vekili Saffet Arıkan dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Vekil bir kaç gün sonra tekrar şehrimize dönecektir.

Kurnaz yankesici

Galatasaray tramvay durak yerinde sâbıkalı yankesicilerden Sıçan Salâhaddin tramvay bekleyen Doktor Eminin para çantasını çalarken yakalanmış ve tahkikata başlanmıştır.

Sporcular bugün Rusyaya gidiyor

Dost Sovyet Rusyaya, samimî temaslara yapmak üzere gidecek olan sporcularımız bugün Sovyet vapurile hareket edeceklerdir.

Sporcularımıza Sinop sayısları Cevdet Kerim İncedayı başkanlık etmektedir. Bundan başka kafileyeye bir doktor, bir tercüman ile Anadolu ajansının İstanbul direktörü refakat eylemektedir. Bugün hareket edecek sporcularımız şunlardır:

1 — Eskrim: Altı atlet bir idareci ve hakem. 2 — Basketbol: Dört sporcu, bir idareci ve hakem. 3 — Güreş: On üç güreşçi iki idareci ve hakem. 4 — Futbol: Yirmi dört sporcu, iki idareci ve hakem.

İnhisarlardan çıkarılanların ikramiyeleri

Yaşları almış geçtiğinden dolayı İnhisarlar Umum Müdürlüğünden çıkarılan memurların tazminatları ve rilmeye başlanmıştır.

1 nisan 936 da hizmetlerine nihayet verilen memurların tazminatları tamamen ödenmiştir. Temmuzda çıkarılanların da yüzde doksanı paralarını almışlardır.

Bu tazminat miktarı her hizmet senesi için bir maaş bedelinden ibarettir.

Hamalların davası

Bir müddet evvel Sirkeci istasyonu hamalları arasında kâhyalarının kendilerine eksik para vermesinden dolayı bir kavga çıkmış ve mevcut hamallar iki kısma ayrılarak birbirlerini dövmüşlerdi.

Bu hâdiseden mütevellit davaya Sultanahmet birinci sulh cezada bakılmıştır.

Suçlu olarak mahkemede 13 ve davacı olarak da 5 kişi hazır bulunmuştur.

Suçlu'lar da davacıların kendilerini dövdüklerinden dolayı istida verdiklerinden her iki dava tevhid edilmiştir. Muhakeme şahid celbi için başka güne bırakılmıştır.

Şimendifercilik

Devlet Demiryolları idaresi Avrupaya talebe gönderiyor

Devlet Demiryolları İdaresi Cer Mühendisliği tahsili için Avrupaya yeniden 20 talebe daha göndermeye karar vermiştir. Müsabaka imtihanı 22 eylülde Gümüşsuyundaki Mühendis mektebinde yapılacaktır. İmtihan lise derecesinde riyaziyeden olacaktır. İmtihanı kazanan gençler evvelâ Devlet Demiryollarının Eskişehirdeki atelyesinde iki buçuk lira yevmiye ile altı ay çalıştıktan sonra Avrupadaki fabrikalara gönderilecektir.

Talebeler bu fabrikalarda bir buçuk sene staj göreceklere ve iki buçuk sene de nazari tahsil gördükten sonra memlekete dönerek Devlet Demiryolları İdaresinin emrinde çalışacaklardır.

Tarihi kıymeti olan cami ve mescitler

Müzeler Umum Müdürlüğü kadro harici bırakılan cami ve mescitlerin tarih ve mimarlık noktalarından tefrikine başlamıştır.

Bunlardan tarih ve mimarî kıymeti bakımından hiç bir kıymeti olmayanların yıkılmasına müsaade edilecek, tarihî ve mimarî bakımdan kıymeti yüksek olanlar da tekrar kadro dahiline alınarak şekli aslıları muhafaza edilmek şartıyla tamir ve ihya edileceklerdir.

Selânik sergisine yeni nûmuneler gönderildi

Selânik sergisinde Türk mamûlât ve mahsulâtının gördüğü fevkalâde rağbet üzerine, sergiye yeniden bir takım nûmuneler gönderilmiştir.

Bu nûmuneler arasında Mersinden pamuk, Yerli Mallar Pazarından Beykoz deri fabrikasının mamûlâtı ve bazı kumaşlar da gönderilmiştir.

Dün Türkofis İstanbul şubesi Yunan lisanı üzerine tabedilmiş (Ticaret Türkiye) namı altında beş bin broşürü sergiye göndermiştir. İki gün evvel de ticarî tiplerde kömür nûmuneleri sevk edilmiştir.

Kadın ve erkek çorapları

Kadın ve erkek çoraplarının standardizesi için muayyen günlerde Sanayi Umum Müdürlüğü Reşadın başkanlığında toplanan çorapçılar kadın çoraplarına bir formül bulmuşlardır ve bu hususta hazırlanan rapor Ticaret ve Sanayi Odası kanalından geçmek suretile Vekâletin huzuruna arz edilmiştir.

Erkek çoraplarının da standardizesi henüz ikmal edilmediğinden Ticaret ve Sanayi Odasında yeniden bir toplantı yapılmış fakat kat'î bir netice elde edilememiştir.

Bu hafta içerisinde tekrar bir toplantı yapılacaktır. Eğer bu sefer bir netice elde edilirse bu formül de Vekâlete arz edilecektir.

Tekfin ve teçhiz işleri

Belediyenin halka kolaylık olmak üzere yeni şekilde ölü teçhiz ve tekfin için hazırladığı talimatname belediye bütçesi gelmesine rağmen bazı hazırlıkların itimamı dolayısıyla 1 teşrinievelden itibaren tatbik edilecektir. Bu cihet polis mevkilerine de bildirilmiş ve hazırlıklı olmaları ihtar edilmiştir.

Talimatnamenin tatbikine başlandıktan sonra ölüsü olanlar en yakın polis mevkiine haber vereceklerdir. Bundan sonraki işleri tamamen belediye yapacaktır.

57 lirayı aşırın simitçi

Ziba'da karpuzculuk yapan Naci dükkânına karpuz taşıması için seyyar simitçi Rızayı çağırması ve Rıza, Nacinin bir aralık dükkânda bulunmadığı esnada karpuzlar arasında bulunan 57 lira parayı alarak kaçmıştır. Tahkikata başlanmıştır.

Boğaziçine Rağbeti temin Çareleri

Şirketi Hayriyenin aldığı tedbirlerde bazı noksan noktalar bulundu

Şirketi Hayriye İdaresi bu yaz boğaza fazla halk celbi için bazı tedbirler almıştır. Ayrıca müfettişler de bu yenilikleri kontrol etmekte idiler. Alınan neticeye göre bu yaz, bazı noksanlar meydana çıkmıştır. Tesbit edilen noksanlar şunlardır:

Şirket, Boğaziçindeki kiralık evlerin bir listesini yapmış ve bunu bir katalog halinde bastırarak halka dağıtmıştır. Bu işte iskele memurları evlerin kira bedellerini tesbit etmişler ve ek-serisinde tahmini rakam koymuşlardır. Bu hal bir çok itirazları mücip olduğundan yeni sene katalog işinde bu nokta gözönünde bulundurulacaktır.

2 — Halka dört aylık muayyen ücret dahilinde pasolar satılmıştır. Bunlarda hastalık veya her hangi bir surette vapura binilmezse o günkü hak kaybolmakta ve verilen bilet ücreti yolunun aleyhine kaydedilmektedir. Bu vaziyet yeniden tetkik edilmektedir.

3 — İskelelerden telefon edeceklere ücret mukabilinde bir bilet verilmektedir. Telefonda muhatap, cevap vermezse bilet ücreti geri verilmemektedir. Bu hal, bazı itirazları mücip olmaktadır.

Şirketi Hayriye Müfettişleri yakında bir raporla keyfiyetten Direktörlüğü haberdar edeceklerdir.

İtalyaya ihracat başladı

20 temmuz 936 dan itibaren üç ay müddetle temdid edilen Türk-İtalya ticaret anlaşması Vekiller Heyeti tarafından tasdik edilmiş ve alâkadarlara bildirilmiştir.

Bu anlaşmanın İtalya tarafından da tasdik edildiği piyasaya gelmeye başlayan telgraflardan anlaşılmıştır.

Her iki hükûmetin anlaşmayı tasdik ettiği İtalya ile birdenbire mühim işler yapılmasına sebebiyet vermiştir.

İtalyaya yapılan ihracat şimdilik daha ziyade hububat ve zahire üzerine yapılmaktadır.

İtalyadan mühim miktarda balık da sipariş edildiğinden yakında balık sevkiyatı da yapılacaktır.

Belediyenin Topkapı Fıkraperver Cemiyetine yardımı

İstanbul Belediyesi, son günlerde ciddi bir çalışma gösteren ve müsbet işler gören Topkapı Fıkraperver Cemiyetine yardım olmak üzere 500 lira göndermiştir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Şeref). Alemdarda: (Eşref Neşet). Bakırköyünde: (İstapan). Beyazıtta: (Asador Vahram). Eminönünde: (Beşir Kemal, Cevat). Fenerde: (Hüsameddin). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpazarda: (Necati). Samatya'da: (Erofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Asaf).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Yiçopolu). Hasköyde: (Barbut). Kasımpaşada: (Vasif). Merkez nahiyede: (Matkoviç, Vinkopolu). Şişlide: (Pertev). Taksimde: (Kemal Rebul). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusufl). Kadıköy Muvakkithane (Saadet). Kadıköy Söğütöçesmede: (Hulusi Osman). Üsküdar İmrhorda: (İmrabor).

EKONOMİ

Zahire Borsasında Bir Haftalık Vaziyet

Buğday piyasası tekrar yükseldi

İngiltere ile yapılan yeni ticaret ve kliring anlaşması piyasada gayet müsbait surette karşılanmıştır. Bu yeni anlaşma ile İngiltereye şimdiye kadar ihracı kabul olmayan bir çok ihracat mallarımızın kolaylıkla sevkolunabileceği anlaşılmaktadır. Bundan maada İtalya ile olan ticaret muahedesinin tatbikindeki bazı güçlükler de bertaraf edilmiştir. Ezcümle ihracat için permi almağa lüzum kalmadığı ve takas suretile doğrudan doğruya sevkiyat yapılabileceği öğrenilmiştir. Bu suretle evvelce satılıp ta ihraç edilemeyen bir çok siparişlerin sevkine hafta içinde başlanmıştır.

BUĞDAY: Hafta içinde buğday piyasası tekrar yükselmeye başlamıştır. Vagonsuzluk ve sair sebeplerden günlük müvaridatın azalması fiatları on, on beş para kadar yükseltmiştir. Ziraat Bankasının Anadolunun muhtelif yerlerinde iyi cins beyaz buğday mübayaaya başladığı duyulmuştur. Bu satışlar İstanbul piyasasında da tesirini göstermiş ve fiatların bir derece yükselmesine sebebiyet vermiştir.

Haftalık satışlar: Ekstra cinsler 5,30-6 iyi sertler 5,20, on iki çavdarlı Alpu köy malları 5,28, Çerkesköy malları 5,15 paradan muamele görmüştür.

ARPA: Piyasa sağlamlığını muhafaza etmektedir. Satışlar 4-4,5 para arası yapılmaktadır. Bugünlerde Mersin ve Samsundan külliyyetli miktarda arpa gelmesi beklenmektedir. Dahil sarfiyattan maada ihracat için de mühim muameleler cereyan etmektedir. Ezcümle İtalyaya 53-55 liren satışlar olmuş ve bunun haricinde manufatura tüccarları da takas suretile mal ithal edebilmek için külliyyetli miktarda arpa mübayaaya etmeye başlamışlardır.

MISIR: Karadeniz piyasası isteklidir. Bu limanlara her hafta 1500 çuval kadar sevkiyat yapılmaktadır. Yeni mahsul Bandırma malları 5,15-5,20 paradan satılmıştır.

NOHUT: İtalya ile permi müşkülâtından hâsıl olan güçlükler halledildikten sonra nohut fiatlarında terakki görülmeye başlanmıştır. İlk parti olarak 100 lirettin Venedik teslimi bir parti mal sevk edilmiştir. Şehrimiz piyasasında da fiatlar 6 kuruştan 6,20 kuruşa kadar yükselmiştir.

BAKLA: Fiatlarda değişiklik olmamakla beraber satışlar canlanmaktadır. Çanak kale, Gelibolu malları 4,35-5 kuruş arasıdır. Hafta içinde Maltadan talepler gelmeye başlamış ve Almanya ithalât dairesince evvelce tesbit edilen 110 mark fiat 112 marka çıkarılmıştır.

KETENTOHUMU: İhracat durmuştur. Piyasada yalnız soruşturmalar yapılmaktadır. Fiatların bir miktar indirildiği takdirde işler olacağı ümit olunmaktadır. Hafta içindeki fiatlar 8,20 kuruş ise de yağ fabrikaları tarafından ancak 8 kuruş ödenmektedir.

SUSAM: Hariç piyasadaki talepler başlamıştır. Antalya limanı teslimi 15 kuruştan iyi işler olduğu duyulmuştur. Bursa, Bandırma ve Trakya malları 14½ kuruştan satılmaktadır.

YULAF: Fiatlar sağlamdır. Mütteahhitler tarafından 4,10-4,20 kuruş arası mübayaat yapıldığından şimdilik fiatların düşeceği umulmamaktadır. İtalyadan 63 lirete kadar talepler varsa da fiatların yüksekliği yüzünden iş olmamıştır.

Burçak piyasası da istihaldir. Şehrimizde 4,10-4,20 paradan muamele yapıldığı gibi Almanya'dan Hamburg teslimi 103 marka kadar talep vardır.

Kuşyemi üzerinde muamele olmamışsa da bugünlerde Tekirdağ iskelesinden ihracat yapılabileceği ümit edilmiştir. Şimdilik piyasa sağlam adedilmektedir. 11,20 kuruştan bir miktar satış yapılmıştır.

TIFTİK: Hafta içinde Sovyet mümessillerinin piyasada görünmesi tuc-

cara büyük ümitler vermişti. Uzun zaman beri mübayaatta bulunmayan Rusların ehemmiyetli surette mübayaatta bulunacağı zannedilmişse de tahakkuk etmemiştir. Ruslar ancak Ankara ve Pulathı gibi orta âyar malların nûmunelik 25 ton kadar mübayaatta bulunmuşlardır.

İngiliz ve Fransız alıcıları piyasada görülmemişler. Alman ve Sovyetlerin bir haftalık alışları 1100 balye kadardır. Yozgat malları 97-100 - oğlakların 112-116 ve Sovyetlerin aldıkları Ankara âyarı mallar 99 kuruştan satılmıştır.

Keçikılı fiatları biraz gerilemiştir. Geçen haftanın 60 kuruşuna mukabil son satışlar 56-58 kuruştur.

YAPAĞI: Trakya malları üzerinden 200 balye kadar iş olmuştur. Anadolu sıra malları üzerinde olan durgunluk devam etmektedir. % 90 randıman yikanmış göz yünlerinden 74-77 kuruş arası Almanya satışları yapılmıştır. İzmir piyasasında Anadolu sıra malları ile İzmir ince yapağaları üzerinden 400 balye kadar satışlar olduğu ve kuruş cinslerin 42-45 ile İzmir dağılıcılarının 48-50 kuruş arası satıldığı öğrenilmiştir.

FINDIK: Fiatlar gün geçtikçe sağlamlaşmaktadır. Hafta içindeki satışlar 59-60 kuruşa kadar yükselmiştir. Geçen hafta işaret ettiğimiz gibi fiatların yükselmesinden ihracatımız müteessir olmakta ve harice olan sevkiyatımız azalmaktadır.

Cevizler de iyi fiata satılmağa başlamıştır. Kabuklu cevizler 16 kuruş kadar yükselmiş, her gün artan talepler karşısında bu fiatların daha da yükselmesi ümit olunmaktadır.

YUMURTA: Piyasa yavaş yavaş iyileşmeye yüz tutmaktadır. Havaların serinlemesi istihlak artmağa başladığından ve aynı zamanda müvaridatın azaldığından fiatlar biraz yükselmiştir.

Harice karşı olan sevkiyat tamamen durmuştur. Yalnız Viyanaya cüz'î miktarda mal gönderilmiştir. Haftalık fiatlar: Büyük sandık birinci natürel mallar 19, ikinciler 16, Samsun cinsleri 17½-18 liradır.

İspanyaya gönderilen yumurta bedellerinin tediyesi için tüccarlar hükümet nezdinde teşebbüsatta bulunmakta devam ediyorlar. Bugünlerde bir netice alınacağı ümit olunmaktadır.

Haftanın birkaç vak'ası

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

yandırmak maksadile konferanslar yapıldı. Bunların içinde bir de Komünist kadim var. Bolşeviklik davasını benimsemek hususunda gösterdiği hararetten dolayı kendisine «Pasionaria - maharetis» adını koymuşlardır. Bu kadim Fransa halkına şöyle hitap ediyor:

«Yapılan mücadele bugün bize karşı işe yarın da size karşı olacaktır. Şimdi için bize yardım ediniz, tâ ki yarın sizin yardımınıza koşalım.»

Hususî bir surette söylenmiş olsa; komşu bir memleket nazırının müta'ful olan bu sözler, ancak yirmidü asır «hukuku düvel» inin müsaade müsamaha edebildiği cemilekârlıklar dandır. Bu şerait karşısında dünyamızın taraf taraf dahili harplere gitmesinin için şaşmalıyız? — Selim Ragıp

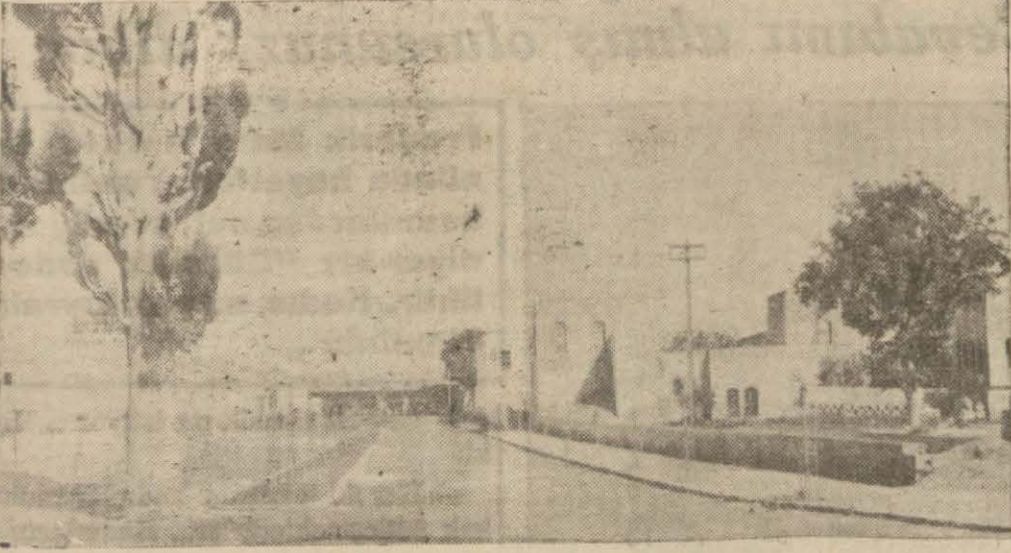
Kadıköy
SÜREYYADA
Halk Opereti
Bu akşam 21.45
DENİZ HAVASI
Yarın akşam
BEYLERBEYİ
İskele tiyatrosunda
HALİME

SHIRLEY TEMPLE
..... geliyor!

MEMLEKET HABERLERİ

Urfada kaçakçılık gün geçtikçe azalıyor

Tuz, şeker ve kibritin ucuzlatılması bu maddeler üzerinde kaçakçılığın önünü almıştır

Urfanın asfalt olarak yapılan caddelerinden biri

Urfa, (Hususî) — Asırlarca bakımsız ve alâkasız kalmış olan Urfada son yıllar içerisinde bir çok önemli işler başarılmış, ihtiyaçlardan çoğu giderilmiştir. Yeni İlbay Atif Ulusoglu şehrin terakkisi yolunda mümkün olan tedbirleri zamanında almakta ve hükümet devâiri arasında çok sıkı bir râbita ve tesanüd temin etmiş bulunmaktadır.

Urfada âsâyiş çok iyidir. Zabita vukuâtına ender rastlanır. Emniyet Müdürlüğünü en çok işgal eden hudut mesâilidir, hududun her iki tarafından hayvanatını alıp diğer tarafa geçirenlerle uğraşmaktadır.

Muntakanın ticarî vaziyeti iyidir. Mahsul buyl çok bereketlidir. Yalnız yolsuzluk mühim bir müşkül sayılmaktadır. Urfayı Bireciğe ve Diyarıbekire bağlayan yollar çok bozuktur. Buralarda kamyonlar müşkülâtla işleyebilmektedirler.

Kaçakçılık zamanla azalmaktadır. Kafile kaçakçılığı durmuş, fakat buna mukabil arka kaçakçılığı artmıştır. Bu havalı iktisadiyatını kemiren kaçakçılığın kökünden sökülmesi için en müessir çare ve tedbir, üzerinde kaçakçılık yapılan eşya fiatlarını ucuzlatmaktır. Yapılan tecrübeler de bu hususta müsbet neticeler vermiştir. Ucuzlatılan tuz, şeker ve gübre kaçakçılığı tamamen ortadan kalkmıştır.

Urfa belediyesi şehri imar için elinden geldiği kadar çalışıyor. Şarbay Ömer Alay 933 de işe başlarken kırk beş bin lira olan belediye bütçesini üç yıl içinde yüz yirmi bin liraya iblâğa muvaffak olmuştur.

Belediye çok güzel ve Sihat Bakanlığının plânına uygun şekilde bir mezbaha yapmıştır. Buradan iyi vâridat temin ettiği gibi 3000 liraya çıkan kasaplar çarşısından yılda 2700 lira almaktadır. Asrî mezarlık tamamlanmak üzeredir. Geniş ve uzun bir bulvar açılarak burası tamamen asfalt döşenmiştir. Modern bir sinema ile her türlü konforu hâiz bir otel ve güzel bir belediye kurağı ve bir park yapılmıştır.

Belediye, evkaftan istimlak eylediği Aynazeliha'yı yeni baştan tanzim ve asrî bir park haline ifrâğ etmiş, gölden

İzmir Fuarında Kocaeli pavyonu

Ragbet gören pavyon gelecek yıl daha geniş bir kadro ile hazırlanacak

İzmit, (Hususî) — İzmir panayırında Kocaeli pavyonu büyük bir ragbet kazanmaktadır. Pavyonda bilhassa İzmit tütünleri, Kandıra ketenleri ve Adapazarı koza ve mobilyaları takdirler kazanmaktadır.

İzmit, bu ilk tecrübeden istifade ederek gelecek sene daha geniş bir kadro ile İzmir fuarına iştirâk edecektir. İzmit pavyonunun diğer vilâyetler pavyonları gibi aylarca evvel büyük masraflar yapılarak hazırlanmış pavyonlardan daha güzel ve daha orijinal görünmesinin sebeplerinden biri de sergiyi hazırlayan arkadaşların gece ve gündüz sonsuz bir emek ve enerji sarfetmeleridir.

İzmit belediye meclisi fevkalâde olarak bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda İzmit'deki Paşa suyunun, şehrin ihtiyacına kâfi gelmemesi konuşulmuş ve Balaban köyündeki suyun da buraya eklenmesi kararlaştırılmıştır. Bu maksatla da belediyeler bankasından 250 bin lira istikraz edilecektir.

Gölcük kaymakamlığına atanan Rebiî vazifesine başlamıştır. Gölcük makam vekâletini ifa eden şehrimiz Emniyet Direktörü Şerif de aslı vazifesine dönmüştür.

Gölcük kazasına bağlı köy ve nahiyelere de telefon tesisatı yapılmaktadır.

Gölcük de yol faaliyeti de başlamıştır. İlk olarak Değirmendere ile Gölcük arasında bir şosenin yapılmasına başlanmıştır.

Pamuk tarlalarının gelecek sene için hazırlanmasına devam edilmektedir.

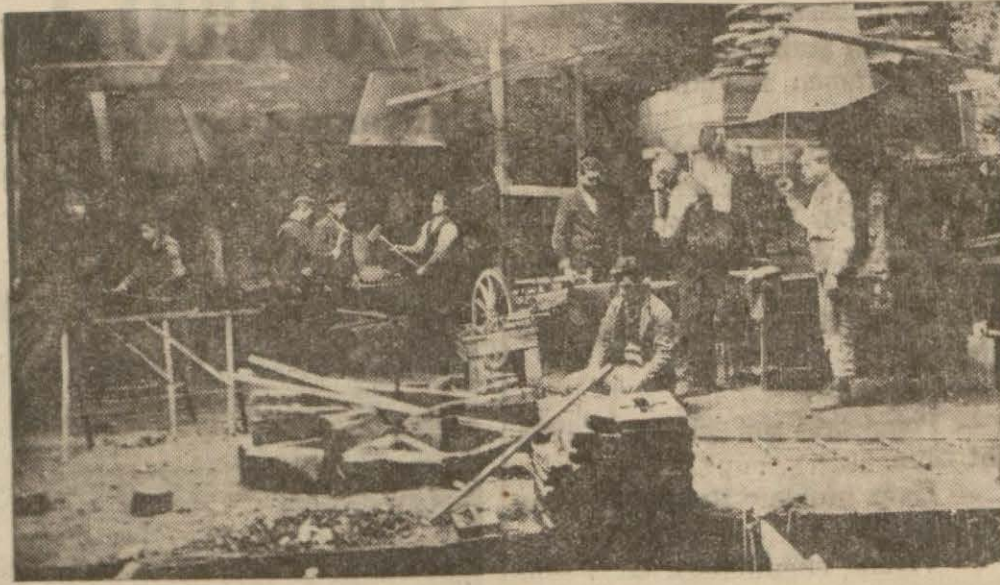
Hububat harmanlarının da arkası alınmak üzeredir.

Çokurovada pamuk devşirilmesi

Adana — Klevand pamuklarını çırçırılamağa tahsis edilen fabrikalar yakında faaliyete başlayacaktır.

Geçen hafta zarfında pamuk muntakasında pamukların devşirilmesine devam edilmiştir. Adanada havalar elverişli gittiğinden pamuk istihsalâtının önümüzdeki haftalarda büyük mik-

Köylerde kağını yerine araba

Yozgat vilâyet atelyesinden bir görünüş

Yozgat, (Hususî) — Burada 933 senesinde bir vilâyet atelyesi açılmıştır. Atelyenin tesviye, döküm, demirhane, marangoz, ve araba imalâthanesinde (30) işçi çalışmaktadır.

Kağınıların kaldırılarak yerlerine tekerlekli arabalar kullanılması için köy

yardım sandıkları tarafından vilâyet atelyesine bir çok arabalar sipariş edilmiştir.

Atelyeye yeni çıraklar alınmak suretiyle Yozgatta da san'at erbabının yetiştirilmesine ehemmiyet verilmektedir.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Avrupada Turist çoktur Hasan Bey..

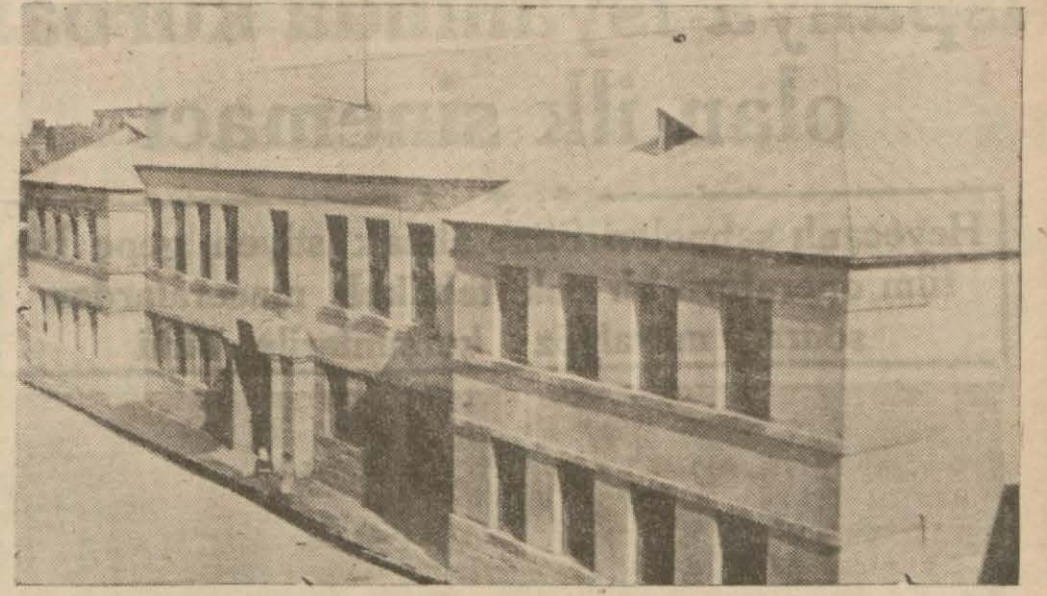
... Meselâ bir seyyah küçük bir otomobile binerek..

... Dünyanın her tarafını dolaşır..

Hasan Bey — Bu bir şey mi azizim, bizde birisi küçük bir taksiye, yahut bir otobüse bindiği zaman tâ öteki dünyaya kadar gidiyor.

Diyarbakırda bir ilk mektep binası

Diyarbakırda bir Kız San'at Enstitüsü açılıyor

San'atlar mektebine de 15 bin lira sarfiyle yeni bir pavyon ilâve edilecek

Diyarbakır (Hususî) — Diyarbakır çok eski bir ilim merkezidir. Bu tarihten şehrimiz memlekete Süleyman Nazif, Ziya Gökalp gibi neslimizin bililiği çok değerli vücutlar yetiştirmiştir. Ayrıca Türkiye'nin en eski gazetesi de burada intişar eder. 67 senelik tarihi olan «Diyarbakır» gazetesi hazırandan beri gündelik olmuştur.

Maarif hayatı cumhuriyet devrinde çok inkişaf etmiştir. Muallim mektebi açılmış ve sonradan görülen lüzum üzerine kapanmıştır. 932 yılında açılmış olan lisenin mevcudu sekiz yüzü geçmiştir. Civar vilâyetlerden bir çok talebeleri olan lise yatlıdır. Kızlarımız da liseye fazla ragbet göstermektedirler.

San'atlar mektebi Maarif Vekâletine geçmiş olmak itibarile ehemmiyetini arttırmıştır. Bu yıl 15 bin lira sarfiyle mektebe yeni bir pavyon ilâve edilmiştir. Memlekete bir çok san'at ve meslek sahipleri yetiştiren bu ocağa hâlen yetmiş beş talebe devam etmektedir. Bunlardan ancak onu nehayî, diğerleri leylidir. San'atlar mektebi on beş senelik bir müessesedir, torna, marangoz, tesviye ve soğuk demir kısımlarını muhtevirdir. On dokuz muallimi vardır. Mezunlar serbesttir. Bu yüzden bu yıl ragbet her yıldan fazal olmuştur.

Hususî ana mektebinin mevcudu da otuzu geçmiştir. Bu yuvanın Diyarbakırda yaptığı hizmetler cidden büyüktür.

Bolu panayırı ragbet gördü

Bolu, (Hususî) — Her sene açılmakta olan panayır eylülün üçünde başlayarak sekizine kadar devam etmiştir. Panayıra civar köy ve kazalardan binlerce ziyaretçi gelmiş ve ehemmiyetli miktarda alım, satım yapılmıştır. Her sene üç gün devam eden panayır bu sene gördüğü ragbet yüzünden üç gün daha uzatılmıştır. Bundan sonraki senelerde de panayır altı gün açık bulundurulacaktır.

Vali konağının inşaatı

Hastane civarında ve şehrin en güzel bir yerinde yapılmakta olan vali konağının inşaatı bitmiştir. Açılış töreni 29 teşrinievvel cumhuriyet bayramında yapılacaktır.

Boluda yağmurlar

Son günlerde yağın yağmurlar çiftçiyi göldürmüş ve işlerini ehemmiyetli derecede kolaylaştırmıştır. Yumuşayan toprak tamamen sürülmüş, sonbahar hazırlıklarına başlanmıştır.

Biga maliyesinde tebeddülât

Biga (Hususî) — Şehrimiz malmüdüdü Haşim Yanık Bergama malmüdürlüğüne tahvil edilmiş ve varidat kâtibi Mustafa ile Lâpseki varidat kâtibi Hüseyin Akçoranın da becaişleri icra edilmiştir.

Biga varidat kâtiplerinden Faik de terfi'an Biga muhasebe başkâtipliğine atanmıştır.

Maarif Müdüriyetine bağlı iki Biçki Yurdunun faaliyeti de kayde şâyandır. Bunlar memlekete sayısız genç kız yetiştirecek kadar çalışma göstermişlerdir. Diğer taraftan alınan malûmata göre bu sene şehrimizde bir kız san'at enstitüsü açılması tekrâr etmiştir. Geceleri açık bulunacak olan enstitüde şapkaçılık, ütücülük ve dikiş öğretilmektedir. Mektebe şimdiden bir çok müracaatlar yapılmıştır.

Merkezde beş ilmektepe vardır. Her kaza merkezinde bir ilk okul ve on bir köyde köy okulu vardır. Merkezde kırk bir, kazalarda otuz iki ve köylerde on üç muallim vardır. Bu mekteplerde 704 kız ve 2397 erkek talebe okumaktadır.

Urfa Maarif Müdürlüğünden naklen buraya gelmiş olan Bay Celil çok değerli marifçilerimizdendir. Şehirde kültürün terakki ve inkişafı yolunda alınması mümkün olan tedbirleri zamanında düşünmüş ve tatbik etmiştir.

Şehirde Artık oğullarına ait Zincirli medresede güzel bir müze vücuda getirilmiştir. Birinci Umumî Müfettişlik muntakasında bulunan eserler hep buraya nakledilmektedir. Diyarbakırda ayrıca çok zengin bir kütüphane vardır. Cevat paşanın vali vekâleti yaptığı sıralar açılmış olan maarif kütüphanesini yılda vasatı yirmi bin vandaş ziyaret etmektedir.

Hâdiseler Karşısında

Bir köpek 25 kuruşa

Bir köpek öldürüp, kuyruğunu belediyeye götürene yirmi beş kuruş veriliyordu. Fakat öyle açık gözler türemiş ki köpeği öldürmeden kuyruğunu kesip belediyeye götürmeye başlamışlar. Belediye de bunun önüne geçmek için bundan sonra yirmi beş kuruşu, köpeğin yalnız kuyruğunu değil, tamarasını getirene vereceğini ilân etmiş.

Desenize, şimdiki kadar köpeksiz kuyruk götürüp bir yirmi beş alınlars, şimdiden sonra da kuyruksuz köpek götürüp bir yirmi beş daha alacaklar...

Fena para değil; köpeğin bütünü elli kuruşa geliyor.

İki kişi kavga ediyorlardı, biri ötekine bağırıyor:

— Köpek.

Öteki güldü:

— Desene senin indinde kıymetim yirmi beş kuruştan fazla değil!

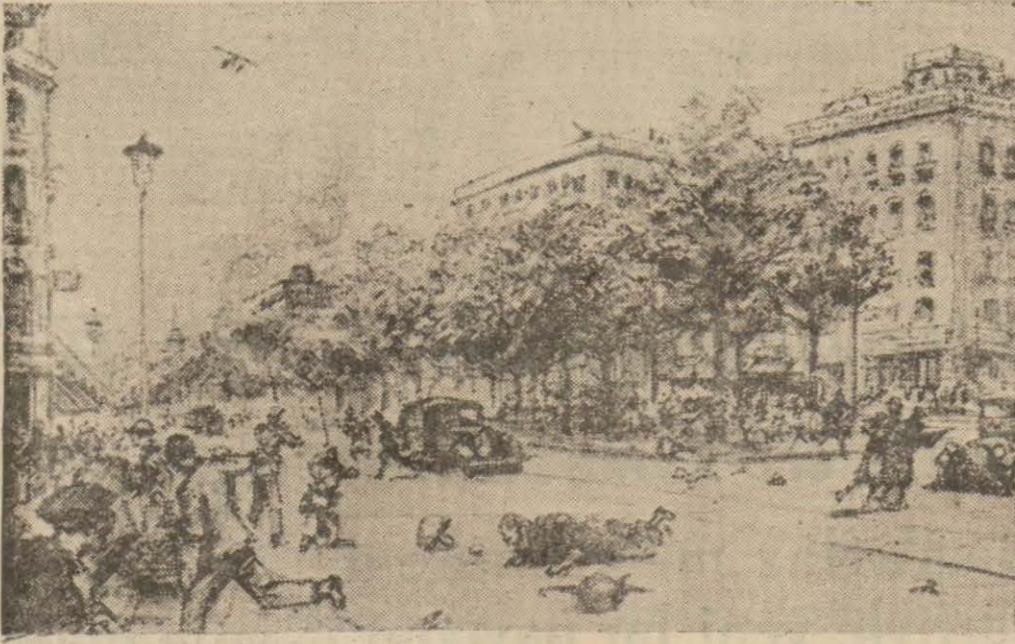
İstanbul halkı içinde yirmi beş kuruşa ehemmiyet veren insanlar meğer ne kadar azmış.

Böyle olmasaydı İstanbul sokaklarında başıboş gezen bir tek köpek görülemezdi.

Köpeğin de hayat sigortası vardır: Boynundaki tasma! İMSET

Ispanya isyanında kurban olan ilk sinemacı

Heyecanlı sahneleri filme almak isteyen genç bir film operatörü bir çok tehlikeli maceralardan sonra mitralyöz kurşunlarıyla öldü

Madrid'de halkı paniğe uğratan bir tayyare bombardmanı esnasında şehir eaddeleri

İspanyada patlak veren kanlı ihtilâl esnasında sinema âlemi de bir kurban vermiş ve Jose Eskandel adında bir film operatörü vazife başında ölmüştür. Eskandel bir aktüalite film şirketinde operatörlük yapmakta idi.

O sırada İspanyada ihtilâl kopunca cereyan edecek kanlı hâdiseleri filme çekecek kimseler yoktu. Bunu filme çekmek Eskandel için büyük bir muvaffakiyet olacaktı. Tabii Eskandel fırsatı kaçırmadı. 18 temmuz akşamı Madridten cenuba giden son trene bindi. Pozade istasyonuna vardığı zaman artık trenin ilerlemesine imkân kalmamıştı. Pozade karma karıştı. Yollarında halk birbirini vuruyordu.

Eskandel çaresiz hemen trenden indi, o sırada bir kamyon Seville'e müteveccihen hareket ediyordu, delikanlı, makineler omuzunda ve koltuklarında, derhal bu kamyonu atladi.

İspanyanın bu taraflarında nizam ve intizam kalmamıştı, otomobilin arkasından ateş ediyorlardı, ve otomobildekiler de karşılıklı çıkanlara göre, ya faşist, yahut ta komünist olarak yollarına devam edebiliyorlardı.

Bu tehlikeli vaziyet uzun sürmedi. Nihayet kamyon bir pusuya düştü ve şoförde vuruldu. İsyân mmtakalarının en hararetli yerlerine muhakkak surette girmek lâzımdı, bunun için Eskandel hiç tereddüt etmedi. Şoförün yerine atladi ve otomobili sürmeğe başladı.

Harp mmtakası olan Giraldaya muhakkak yetişmek lâzımdı. Filhakika yetişti ve derhal de film çevirmeğe başladı.

Hâdiseler o kadar bol ve çoktu ki filimler bitti ve yeni bobinler almak lâzım geldi. Hemen Toblada tayyare meydanına koştı ve bir tayyare kiralamak istedi. Fakat tayyare münakalatı tatil edilmişti. O sırada talih yüzüne güldü, bir İngiliz seyyahı Lizbona tayyare ile gidecekti. Eskandel kendi

sin yalvardı.

— Beni de beraber götür, dedi, seyyah muvafakat etti. Ve beraberce Lizbona gittiler.

Aksilik bu ya... Tam tayyareden incekleri zaman film şarjörleri açılır ve Eskandelin büyük iziyetlerle aldığı harp sahneleri boşa gider.

Eskandel çok müteessir olur. Bunu gören İngiliz.

— Hadi, der dönelim.

Bunlar tekrar Tobledoya avdet ederler. Geri geldikleri zaman bir de bakarlar ki, Tobledo âsilerin elinde, tabii âsiler derhal bunların tayyaresini müsadere ederler. İngiliz, teşebbüslerde bulunur, güçbelâ dert anlatır ve nihayet tayyaresini kurtarır, kurtarır ama, bir daha da İspanya topraklarına inmemeğe karar verir.

Eskandel ile beraber oradan ayrılırlar. Madridin üzerine geldikleri zaman seyyah:

— Hadi aşağı atla, der ve Eskandel paraşütle aşağı iner.

Hayli maceralar geçiren Eskandel artık şöhretin peşine düşmüştür. Muhakkak muvaffak olmak sevdasındadır. Şeytan dürter, tekrar ateş hatlarına döner. Saragos cephesinin her tarafını dolaşır Meridaya gider.

Meridada da müthiş harp ile karşılaşırlar. Âsilerin en güzide askerleri olan Faslılar harekete geçmişlerdir. Şehirde müthiş bir boğuşma vardır.

Eskandel durur mu, derhal makinesine sarılır ve bu acı boğuşmaları filme almağa başlar.

O sırada birdenbire nereden geldiği belli olmıyan bir mitralyöz yağmuru zavallıya da biçiverir.

Binbir tehlikeden kurtulan Eskandel nihayet kör kurşunlarla mesleğinin aşkı uğruna feda olur. Filimler ziyan olmamış, onları bulup sinemalara göndermişler. Şimdi dünyanın her tarafında bu meraklı sahneler gösteriliyor.

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularımın Cevaplarım

Eskişehirden bir mektup aldım. Bu mektubun altına imzasını koyan Bay Ali Reşat benden yazışmamı aynen basılmamasını istiyor. Hatır için haydi isteğini yerine getireyim, fakat bu takdirde de diğer okuyucularımın haklarını yemiş olacağım. Çünkü bütün söyledim:

— Bir kızı mektup yazdım, annesinin eline geçti, bir ikincisini yazdım, bahçesine attım, o da aynı akibete uğradı. Gibi cümlelerden ibaret! Binaenaleyh geçiyorum.

Ankarada oturan Bay M. K. N. S. nin söylediği şu:

— 21 yaşındayım, 18 yaşında bir genç kızla çılgıncasına sevişiyorum.

Bu sevişmeden annemin haberi var. Yalnız o, bu işin bir netice verebileceğine kani değil:

«Oğlum, diyor, kız yüksek bir aileye mensuptur, sen ise bir işçisin. Mümkün değil, onu sana vermezler. Gel seni kendi seviyenle mütenasip bir kızla evlendirelim!»

Fakat ben bu düşüncede değilim..

Ben bu okuyucumun derdini halledilemeyecek mahiyette görmüyorum. Bir defa annesi ile hemfikirim. İzdivaçta muhite, seviyeye, müsavi varlığa lüzum olduğu kanaatindeyim. Maamafih bu kaidenin haricine çıkmış izdivaçlar arasında da mes'ut netice vermiş olanları yok değildir. Ne çıkar, bu okuyucum bir deneme yapsın, ve kızı ailesinden resmen istesin. Teşebbüsten müsbet netice çıkarsa mükemmel. Aksi halde vaz geçmelidir.

TEYZE

Kadın güzelliği hakkında erkek artistlerin görüşleri

Kudretli san'atkâr Şarl Buaye: "Karıma bakınız tetkik ediniz. Cevabımı almış olursunuz," diyor

Vilyam Pavel'e göre, kadın tabii olmalıdır. Diyor ki: "Kadın körkörüne moda tabii olmamalı, bence moda her kadının sade olmalıdır.."

«Kadın güzelliği» hakkındaki fikirleri sorulan belli başlı erkek sinema artistleri görüş ve düşüncelerini şöyle anlatmıştır:

Vilyam Povelin fikri:

Güzel sinema yıldızı Karol Lombarın eski kocası ve hâlen Jan Harlovun baş dostu olan Vilyam Povel, kadın güzelliği hakkında şöyle düşünmektedir:

— Bir kadını beğenmem için evvelimde onun «tabii» olması icap eder. Saçları tabii rengini muhafaza etmelidir.

Şapka bahşine gelince: Kadın, kendisine yakışanı seçmelidir. Körü görüne moda tabii olmamalı. Modal.. O ne saçma kelime?.. Bu kelime namına da kadınlar neler yapmıyorlar... Yemekten bile vaz geçiyorlar.. Ve bu suretle erkekleri zevkleri tehdit altına girmiş oluyor... Bence «moda» her kadının sade olmalıdır..»

Jorj Raftın fikri:

Bu san'atkâr en önce pantolon giyen kadınlardan şikâyet eylemektedir. Diyor ki:

— Pantolon giyen kadınlar bir kere kendilerini arkadaşın görüp te ne kadar gülünç olduklarının farkına varsalar... Düz ökçeler de kadında zarafet bırakmıyor... Düz ökçeli bir kadınla dans etmek zevk değil, âdeta cehennem azabı olur..»

Bu sene göreceğimiz filmlerden bazıları

(Kemal Film) in 1936-1937 sinema mevsimi için hazırlamış olduğu filmlerden bazıları şunlardır:

- 1 — Kahraman Haydut: İren Dun tarafından.
- 2 — Dört kızın romanı: Katrin Hepburn tarafından. (Bu film 1934 senesi birinciliğini kazanmıştır.)
- 3 — Tayfun: Jorj Bankroft tarafından.
- 4 — Ateş böceği: Katrin Hepburn tarafından.
- 5 — Çingenerler:
- 6 — Pompeinin son günleri: Büyük tarihi film.
- 7 — Gaip ufuklar: Ronald Kolman tarafından.
- 8 — Viyana çılgınlıkları: Gras Mur tarafından.
- 9 — Dans devam ediyor.
- 10 — Margarita: Gras Mur tarafından.
- 11 — İhtiras: (Gari Koper) tarafından.
- 12 — Bebekler perisi: (Magda Şnyder) tarafından.
- 13 — Aşk Güneşi: Kiepara tarafından.
- 14 — Macar geceleri: Paula Vessey tarafından.
- 15 — Miçevo: (Harri Bor) tarafından.

Alman kumpanyaları 150 film hazırladılar

Önümüzdeki sinema mevsimi için muhtelif Alman film kumpanyaları 150 film hazırlamışlardır. Filmleri hazırlayan kumpanyaların isimleri ile hazırladıkları filmlerin sayısını aşağıya yazıyoruz:

Ufa: 27 film, Tobis Rota: 24 film, Syndikat film: 20 film, Tobis Gurofa: 18 film, Bayerişe: 16 film, Terra: 14 film.

Mütakabi filmler 15 muhtelif kumpanya tarafından çevrilmiştir.

Kıvrak ve güzel yıldız:

Cincer Rocer's

Bir dans ekzersizi esnasında...

Bir kadın kat'iyyen içki kullanmamalıdır... Kadının sarhoşluğu çok feci olur..»

Klark Gablin fikri:

Kadınlar tarafından çok beğenilen bu san'atkâr kadınların ne çok utangaç, ne

Frederik Marş herkes önünde hayatlarını anlatan kadınlardan nefret ediyor, diyor ki: "Güzellik sadeliklidir. Kadın az çok kıvrak olmalıdır.."

çok serbest olmalarını istiyor... Diyor ki:

— Her iki takdirde kadınlar muhakkak âdileşmektedirler... Kadınların elbiselerine gelince: Roblarını kordelâlarla, volanlarla, sun'i çiçeklerle, süslü kadınları gördükçe hasta oluyorum... Bence en mühim cihet kadınların çoraplarıdır... Çorapsız bir kadın bacağı en girkin bir nesnedir... Kadınların çorapsız gezmelerini yasak etmeli... İpek çorap kadının bacağına derin bir zevk verir..»

Frederik Marşın fikirleri:

Son seneler zarfında çevirmiş olduğu filimlerde çok muvaffak olan bu kudretli san'atkârın fikirleri şudur:

— Herkes önünde hayatlarını anlatan kadınlardan nefret ederim... Hele kocalarını şikâyet ederlerse...

Kadın güzel olmalıdır. Güzellik sadeliklidir... Az tuvalet çok çeşni verir... Fazlaya kaçmamalı... Kadın az çok kıvrak olmalıdır. Kıvraklık kadına cazibe bahşeder.. Kıvrak olmıyan kadının zevki okşamaz...

Şarl Buayenin fikirleri:

Sinemada emsaline az tesadüf edilmiş bir san'atkâr olan Şarl Buaye bu sorulara şu suretle cevap vermiştir:

«— Karıma bakınız, tetkik ediniz... Cevabımı almış olursunuz..»

Amerikalılar bir filme 2000000 dolar sarfettiler

Dünyanın en meşhur eserinden iktibas edilen Anthony Adverse filmi Frederik Marş ile Olivya dö Haviland çevirmişlerdir

Olivya dö Haviland ile Frederik Marş Antoni Adversi filminde

Amerikanın en büyük film kumpanyalarından Warner Bros bu seneki sinema mevsimi için ortaya büyük bir film çıkarmıştır.

«Anthony Adverse» ismini taşıyan bu film, Amerikan ve İngiliz matbuatında pek büyük bir yer tutmaktadır.

Anthony Adverse'in ne olduğunu evvelimde okuyucularımıza anlatalım:

Anthony Adverse; İngiliz muharrirlerinden Harvey Allen tarafından yazılmış iki ciltlik bir eserdir. Bu eser Amerikada, İngilterede pek büyük bir rağbet kazanmış ve milyonlarca basılmıştır.

Bir Amerikan istatistiğine nazaran bu eser şimdiye kadar 3,650,000 kişi tarafından okunmuştur.

Filmde görülen iki opera sahnesi için milyonlar sarfedilmiştir. Operalardan biri «D'arphée» diğeri ise: (La duşesa dö Tarra) dir.

Filmdeki rollerin tevzii meselesi üç ay sürmüştür. Ayrı ayrı milletlere mensup san'atkârlar celbedilmiş, projeler yapılmış nihayet: Frederik Marş ile güzel yıldızlardan: Olivya dö Haviland ile Steffi Duna seçilmişlerdir.

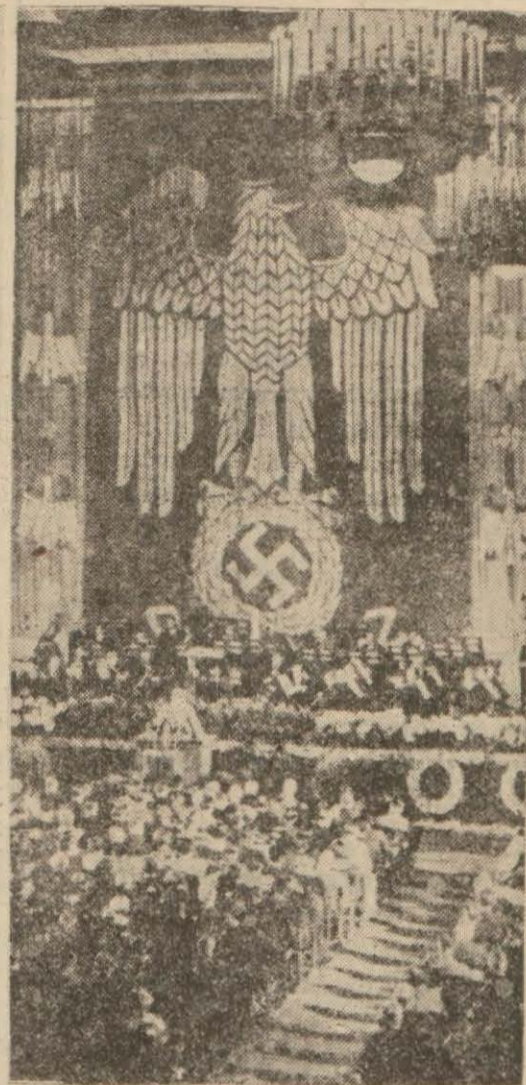
Filmin yapılması için stüdyo tarafından sarfedilmiş olan para: 2,000,000 dolardır.

Faşizm ve Komünizm Boğuşması

İnsanlık, bir dönüm noktasının başında

Faşizm ve Komünizm tehlikenin birbirlerinden geleceğine inanıyorlar

“İspanya, Faşizmle Komünizmin Avrupada üstünlüğü elde etmek için çarpıştıklarını gösteren bir aynadır,”

Faşizm ve Komünizm arasında boğuşan İspanya

Nevyork Taymis gazetesi «İspanya, faşizmle komünizmin Avrupada üstünlüğü elde etmek için çarpıştıklarını gösteren bir aynadır» başlığıyla ciddi enteresan bir efüd neşretmektedir. «Bugünü görenler, tarihin en buhranlı ve en şiddetli bir devrinde yaşamakta olduklarını bir an için unutmazlar» diye başhyan yazı insanlığı şimdiye kadar geçirdiği sosyal, siyasal ve endüstriyel buhranları hulâsa etmektedir.

Makale sahibi son yirmi beş senelik devrenin beşeri tarihinde eşine asla rastlanmadığını hatırlatıyor. Bugünkü inkılabın, daha ziyade âlemsümül oluşunun sebeplerini araştırıyor.

Bu devreye telsizi, radyosu, sineması, muazzam propaganda teşkilâtine elektrik inkılabı devresi diyebiliriz, diyor ve yazısına şöyle devam ediyor: Okuyup yazmayı bilmiyenler, Karl Marksın doktrinlerini dinliyor. Ömründe lokomotif görmemiş olanlar, tayyarelerin uğultularını işitiyorlar. Daha hâlâ tarladan ayrılmamış, sanayiye henüz başlayan, teknik aletlerin içinde boğulan, aklıktan inliyen, boğazlarına kadar servet içinde yüzen bütün bu milletler aynı denemeyi yapıyorlar.

Bütün ülkeler ve hertürlü ihtilaller, inkılablar, bugünkü tarihi yol ağzlarında birleşmişlerdir.

İspanya demokrasiye, iki yeni cereyanın yükselimiye başladığı bir zamanda dönmeğe kalktı. Bittabi siyasal reşidsizliği, geriliği ve Avrupanın durumu, bu iki kuvveti, komünizm ve faşizm unvanı altında birbirine çarpıştırmaya sevketti.

Şimdiye kadar faşizm, nasyonalizmin bir apotezi şeklinde tebarüz etmekte idi. Musolininin bütün gayesi, İtalyanın menfaatlerini elde etmek, ve ülkesini alabildiğine genişletmekti. Hitler de aynı yoldan yürüdü. Diktatörlerin politikası, birlikte çalışmaktan ziyade, muarızkârane idi.

Halbuki son zamanlarda, İtalya ile Almanyanın müştereken ve aynı gaye ile ihtilâlcilere, nasıl açıkça yardım etdiklerini görüyoruz, ve İtalya, Alman ahenginin, Rus - Fransız anlaşmasının daha kuvvetli olduğunu ve bunun da, faşizmin peyven bir veché olarak ortaya çıkmış bulunmasından ileri geldiğini anlıyoruz.

Hiç şüphe yok ki, İspanya; bu kan-

nyosundan sonra artık demokrasiye elveda edecek, ve ancak istibdadın bir şekli, ülkeye rahat ve huzur verecek, sükünü iade edecek ve tethiş idaresini ikame edecektir. Bunun manası şudur: Fransa bütün Avrupa kıtasında yegâne demokratik bir hükümet ve devlet olarak kalacaktır.

Blum hükümetinin bitaraflığı sigortalamak için sarfettiği gayret ve telâş sırf Fransayı kurtarmak içindir. Zira Fransa bir tarafında faşist Almanya, öbür tarafında faşist İtalya ve İspanya görmeğe tahammül edemez. İtalya da, Akdenizde bir Sovyet kuvvetinin bulunmasını hoş göremez, ve Romannın nazarında da bir Sovyet İspanya, evleviyetle bir Sovyet Fransa olmuş demektir.

Dolayısıyla hakiki mücadele Fransa da temerküz etmektedir ve Fransadaki sağ ve solların çarpışmasından doğacak olan netice, hiç şüphe yok ki, Avrupa için İspanya meselesinden çok daha mühimdir.

Faşizm nedir? Komünizm nedir? İkisi birer kutub mudurlar? Yoksa sağlar sollara karşı gibi birer antitezin ifadesi midirler?

Faşizm beş yaşına bastığı zamanlarda Rusya ihtilâlinin ilk onuncu senesi tamamlanmıştı. O zamanlar pek ileride ve gözde bulunan, şimdi ise menkûb bir komüniste faşistliği etüd edip etmediğini sormuştum. Bu sorguya gülmüş: «Etüd etmeğe degmez! Faşistlik bir nazariye bile sayılmaz, sadece kuvvet elde etmek ve bunu muhafaza için kullanılan bir metoddur» demişti.

Muhatabım haklıydı. Kuruluşundan 14 sene gibi bir zaman geçmesine rağmen, faşizmin tam manasile bir felsefesi yoktur. Varsa bile, muhtevası tatbik edildiği memlekete göre değişmektedir. Bugün, hükümetlere de, ferdlere de manasını anlamadan faşist diyorlar.

Faşist devleti daima, polis kuvvetile duran bir yüksek devlettir. Nerede hükümünü yürütürse, bütün efkârı umumiye, matbuata ve her türlü propaganda servislerini mutlak bir hakimiyetle elinde tutar, idare eder. Muhalefet namına bir grup tanımaz, askeri teşkilâtı, hususi muhafız alayları, ve gençliği adım adım parti içine alarak ve bu suretle devletle partiyi birleştirerek hareket eder.

Faşizm evvelâ, bir milleti, asker disiplini altında, birleşmiş bir kuvvet

halinde teşkil eden bir usuldür. «A narsî» halinde yaşamaktansa, baskı altında bulunmak daha iyidir» nazariyesi, faşistliğin esas sözlerindedir.

Bu vasıflarile, faşist devleti, hakikatte teşkilât tekniğini kendisinden aldığı komünizme benzer. Arada bittabi büyük farklar vardır. Komünizm, hakikile ve yerinde olarak tatbik edilebilirdiği takdirde birçok idealist insanların susadıkları bir muhayyel hayat, güzel ve mantuki bir nazariyedir.

Faşistlik denilen rejimle, komünizm denilen rejim arasındaki en derin ayrılık şuradadır:

Faşistlik, hususi mülkiyet prensiplerini, muhafaza, müdafaa eder. Komünizm, tamamile siler süpürür.

Halbuki İtalya, bugün Habeş muharebesi dolayısıyla içine düştüğü sansiyonlar neticesi adeta devlet sosyalizmine doğru sürüklenmiştir.

Musolini, artık kapitalizmin vazifesini, devrini yaptığını ve demokrasi gibisikidiğini açıkça, haykırıyor. Faşist İtalyada, İtalyan bankası devletleştirilmiştir. Hükümet, en büyük endüstrileri murakabe ediyor, birçoklarının da bilfiil sahibidir. Bugün serbest kapitalizmin yerinde yelleri esiyor. Kullanılan plân, küçük iş sahiplerini teşvik, teşvi ve himaye etmekle beraber, büyük işleri devlete vermiştir.

Diğer taraftan Sovyet hükümeti demokrasiye doğru gittiğini iddia etmektedir. Yeni Rus kanunu esaslı serbest ve gizli reyî temin eyiliyor. Lâkin Almanya ve İtalyada da yapılan seçimlerde de halk reyini «serbest» ve «gizli» olarak kullanır. Yalnız mesele şuradadır: İntihab edenlerin rey verme hakları vardır. Fakat seçim hakları yoktur.

Faşizm ve komünizm tehlikenin birbirlerinden geleceğine inanıyorlar. Bugün artık faşizmi umursamıyacak bir komünist lideri bulunacağını sanmıyoruz.

Musolini sosyalizm kanalı vasıtasile müfrit sendikalizmden faşistliğe geçti. O kârişikh devresinde bugünkü Alman İktisad Nazarı Şahtın iktisadî kuvvet ve kudreti ve demirden azmı bulunması idi, Almanya İspanyanın bugünkü akıbetine uğrıyacaktı. Yalnız bir farkla, İspanyada isyan eden faşistler yerine Almanya da sollar çarpışma bayrağını açacaklardı.

SIHHÎ BAHİSLER

Halk arasında dolaşan zır deliler: Kleptomanlar

Hırsızlık hastalığına tutulanlar arasında zengin kadınlar ve erkekler vardır

Yazan: Doktor Etem Vassaf

İçimizde öyle zirdeliler vardır ki gezerken, yürürken, bir yerde otururken onlar nazarı dikkatimizi her zaman celbetmezler. Gözle görülebilecek kadar deliliği, fazla hareketleri, çılgınlıkları ve hali tabiinin haricinde tavırlarile tanıdıklarımız için bir isim vermeğe hazırlanırız. Asıl hasta olanların pek çoğu nazarı dikkati celbetmeden içimizde ailemizin arasında senelerce yaşarlar da farkına bile varmazlar.

Bunların bazılarındaki sükuneti terbiyesine, öbürünün fazla bağırıp çağırmasını hiddetli oluşuna bağlarız. Ve hiç bir zaman: «Bu yarım akıldır, dejeneredir, yarı aptaldır!» diye hüküm vermeğe kalkmayız. Aile geçimsizliklerinin çoğunda bu sinirli hallerin tababeti ruhiye mütehassıslarınca bir manası ve ismi vardır.

Tababeti ruhiye hekimleri bu işle içten alâkadar oldukları için çok defa en yakın arkadaşları ve ailesi efradile konuşurken de onların tavır ve hareketlerini konuşma tarzlarını inceden inceye tetkik etmekten kendilerini alamazlar.

Tabii insanı gayri tabii (anormal) insandan farketmenin hususiyeti o zaman ortaya çıkar.

Avrupadaki ruhiyatçılar insanların oturuşlarını, ayak ayak üstüne atmalarını, ayakların boşlukta sallanmasını, parmaklarını çıtlatmasını da bazı (Nevrozlar) sırasına koymuşlardır. Şu halde her hareketin tabii olup olmadığını ayırdıktan sonra o şahıs hakkında: «Normal midir, anormal midir» diye bir hüküm vermek lâzımdır.

Anormal olanlar, mütereddi dediğimiz insanların arasında delilik derecesine varan bazı kimseler vardır ki bunlar içtimali aile bünyesine ve cemiyet hesabına hoş görülmeyecek hareketler yaparlar. Ruhî hastalık ismini verdiğimiz bu ruh delileri arasında kleptomanlar (hırsızlık hastalığına müptelâ olanlar), hırsızlık delilerine mütereddiler arasında sık sık tesadüf edilir.

(Kleptoman) mutlak çalan adamdır ve bu çalmak ta bir ihtiyaca binaen yapılmış değildir. İhtiyacı olmadan çalmak ihtiyacı, su içmek, yemek yemek, uyku uyumak kadar derin ve yapılmadığı zaman bazan intihara sevkedecek derecede sarsıcı bir ihtiyaçtır. Hastalar arasında çok zengin ve refah sahibi hattâ çoluk çocuk, şato, varidat sahipleri kadınlar bile çoktur.

Bunlar ekseriya büyük mağazalardan alışveriş ederken gizliden gizliye bir eldiven tekini, bir mendili, bir kordela parçasını hattâ bir firketeyi çalmak zevkini tatmin etmeden o mağazadan çıkmazlar. Böyle yerlerde açık göz tezgâhda, işçiler, zengin kadının arkasında daima onu gözleyen mutemetten çalınan şeyin hesabını üç misli almağı ihmal etmezler.

Kocasının cebinden beş kuruş aşırı, anasının mendilini gizlice alıp kullanan, bir arkadaşının evinden bayram günü bir hatıra olsun diye bir eşyayı ortadan kaldıranlar da bu sınıfa nazmet olan ve elverişli bulunanlardır, diye tavsif edebiliriz. Çalmak deliliğine tutulan hastalar arasında bu itiyadın tesirinden kendini kurtaramıyan pek çoktur. Evvelâ hasta olduğu zannedilmediği için âdi bir hırsız gibi muamele göreni de eksik olmaz.

İstırarî deliliklerin içinde yüz kızartacak kadar fena olan bu itiyat sahipleri birer isterikten farksızdırlar. Yaptıkları işde yakalandıkları zaman nedamet hissederek bir çok göz yaş döker ve af dilerler. Mekteplerde arkadaşının kurşun kalemini çalan çocuklukta tanıdıklarımızı elbette hatırlarız. Tedavisi uzun bir tecrübeden ve kontrolden sonra kuvvetli bir mütehasıs nezareti altında çok defa nümün olabiliyor. Zayıf iradeli insanların aramızda yaşadığını bilen ailelerimiz bu gibi hastalar için ciddi ve esash tedbirler almak zaruretindedirler. Kleptoman bazan bir taklit hastalığı da meydana çıkarabilir. O zaman zayıf iradeli mütereddiler çoğalır.

Kleptomanın bazan bu itiyat tesiriyle hakiki bir hırsız olabileceğini ve nihayet kanunen ceza görebileceğini de kabul etmeliyiz...

Ehli hayvan sergisi yarın açılıyor

İstanbul Baytar Müdürlüğü tarafından yarın Edirnekapı vilâyet ahırlarında bir ehli hayvan sergisi açılacaktır. Sergi için yapılması icabeden bütün hazırlıklar ikmâl edilmiştir, ve şimdiye kadar sergide teşhir edilmek üzere 100 e yakın hayvan kaydedilmiştir.

Sergide teşhir edilen hayvanlar arasında müsabaka çıkacak ve muvaffak olanlara nakdi mükâfat verilecektir. Hayvan kaydına bu akşama kadar devam edilecektir.

Okuyucu Mektupları

ADLİYE SARAYININ PROJESİ ETRAFINDA BİR DÜŞÜNCE

Bir müddet evvel, İstanbulda yapılacak yeni adliye sarayı için seçilen yerin gerçekte münasip olup olmadığı noktası üzerinde bir defa daha düşünülmesini istemiştik. Bu isteğimizin epeyce büyük bir alâka uyandırmış olduğunu gördük. Fakat buna rağmen bugün öğreniyoruz ki, seçilen yerin hususi şahıslar ellerinde bulunan kısımlarının istimlakî için faaliyete geçmiştir ve artık bu mesele de bir emri vaki halini almaktadır. Binaenaleyh bu sahada söylenecek söz artık kalmıyor, demektir. Fakat bu arada Ankarada bulunan bir okuyucumuzdan, müstakbel adliye sarayının projesine ait bazı düşünceleri ihtiva eden bir mektup aldık ki, onun da bazı kısımlarını koymadan evvel bu bahse son vermek istemiyoruz. Bu mektupta deniliyor ki:

Adliye sarayının şöyle testieri üzerinde taşınması lâzımdır:

Bizi önünde durdurup, nazarı dikkati almızi alacak kadar heybetli görünmeli, içimizde bir korku, bir çekimne, bir ağırlık çöker gibi olmalıdır.

O binanın içinde adaletin ölçüldüğü, orada suçluya ceza biçildiği, içini gezerken, dışarıdan görürken, duvarından, peşeresinden, her parçasından bize ihtar ediliyor gibi olmalıdır.

Fransızların, İtalyanların, İngilizlerin adliye sarayları klâsik manada dahi olsalar insanı böyle çeken ve ezen ifadeleri herkesin takdirine uğramıştır.

Mimarlıkta en mühim mesele de budur... Bu işe bugünkü adliye sarayı projesinde eksiktir.

Adliye sarayı için yalnız arsa meselesi değil, proje meselesi de çok düşündürücü mahiyettedir.

Proje ve arsa meselesi İstanbul planını yapacak olan Prost başta olmak üzere belediye kurulacak mütehasıs ve mimarlardan mürekkep bir jüri tarafından tekrar incelenmelidir.

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebi Tefrikası: 86

Kahvenin sahibi barbar bağırıyor: — Fazla lâf istemez.. Dört iskemle, iki masa parası yirmişer kuruştan 160.. Su parası da kırk kuruş.. İki lirayı sökülün bakalım..

Zehra kavga çıkacağını anlamış gülererek bakıyordu.

Süheylâ sıkılıyor. Ömerin kulağına fısıldadı:

— Bende iki lira var, verelim de kapatsın ağzını.

Ömer Süheylâyı dinlemedi bile, kahve sahibine yirmi beş kuruş uzattı:

— Al bunu, dedi, fazla söylenme bas.. Dört iskemleyle iki masanın ve akan suyun inhisar hakkı Amerikada bile bundan fazla etmez..

Kahve sahibi parayı almak istemiyor. Küfrediyor:

— Kolunuza karı takıp gezmesini bilirsiniz. İnsanın cebinde para olmazsa boyundan büyük işe yeltenmez..

Ömer Cevada fırsat bırakmadan atıldı ve herifin ağzının ortası budur diye, elinin tersile bir tokat indirdi.

Kahve sahibi hem çok zengindi, hem çok bıçkın. Servetini biraz da bıçağının ucile kazanmıştı. Şimdi böyle taraşı henüz gelmiş bir delikanlıdan tokat yemek kamını tepesine sıçrattı. Eli siyah yeleğinin altından görünen kuşağına gitti. Cevat Ömere seslendi:

— Yüklen Ömer..

Ve bu sefer Ömerden evvel kendisi yüklendi herifin üstüne.. İki delikanlı yere yuvarlanan adamın hakkından kolayca geldiler.

Süheylâ Zehranın koluna sarılmış, korkuyla değil, acayıp bir utangaçlıkla dövüşü seyretti.

Ömer üstünü başını silkererek yerden kalktı. Ve biraz uzağa yuvarlanan yirmi beş kuruşu alarak, yerde upuzun yatana:

— Şimdi bunu da vermeyeceğim sana, dedi.

Kızları alarak yürüdüler. Vapur iskelesine geldikleri vakit Cevat:

— İyi ettin, dedi, Hakkettiymi ke-rata..

Ömer cevap vermedi. Düşünceliydi. Vapurda dönerlerken hiç konuşmadı. Süheylâdan mahallelerinin ağzında ayrılırken:

— İcap etti de yaptık. Yoksa bu hareketin büyük bir marifet olduğu nu sanma, dedi.

Sarıyer gezintisinden bir hafta sonra Süheylâ Zehrayla buluştuğu vakit genç kızın halinde bir tuhaflık sezdi. Bir iki sahife okudular. Zehra dalgın. Süheylâ kitabı kapadı. Zehra farkında bile değil. Nihayet Süheylâ dayanamadı, sordu:

— Neden? Geçen günkü kavga için mi?

Zehra yarı sitemli, yarı alaycı ve acı:

— Hayır, dedi. Daha büyükçe bir dövüş yüzünden..

Süheylâ kıpkırmızı oldu. Bir müddet sustular. Bu sefer Zehra sordu:

— Ömer sana bir şey söylemedi mi?

— Hayır... Zaten onu üç gündür görmüyorum. Bu akşam buluşacağız.. Acaba..

Her nedense «acaba onu da almışlar mı» diyemedi. Bir hakikatin yanında bir ihtimalle telaşlanmak ayrı bir şey olur gibi geldi ona..

Zehra da, «acaba»nın sonunu getirtmedi Süheylâyı.

Akşam, Süheylâ, Ömeri bekledi Her sefer en fazla beş dakika geciken ve ekseriya daha evvel gelen Ömeri bir saat bekledi. Yok. Ortalık karardı, yok.

Mahalleye döndü. Ömerin evlerinin önünden geçerken pencerelere baktı. Yalnız üst katta ışık var.

Gece, sofrada babası, misafirleri Süleyman Beye vakitle geçen karışık bir cinayet davasının tafsilâtını anlatıyordu:

— Bütün meselenin inceliği maddede tayinindeydi, diyordu. Sağ âza 116 dan, sol âza 117 den dediler. Benim kanaatime göre cürüm ne 116 ya, ne 117 ye uyuyordu, düpedüz 120 likti. Müddeiumumî ise 118 den istemişti.

Süleyman Bey bir taraftan tabağına tepeleme doldurduğu pilâvı kaşıklayıyor, bir taraftan da maddelerin sayısını aklında tutmağa çalışıyordu. Nihayet işler böyle karıştı ki pilâvını rahat yiyebilmek için sordu:

— Peki hangi maddeyi tutturdu?

Mütekaît mahkeme reisi kısaca cevap verdi:

— Aştık.

Mütekaît mahkeme reisi bu sözü öyle bir edayla söylemişti ki Süheylânın gözü önüne birdenbire bir ip te sallanan Ömer geldi:

— Baba, diye haykırdı.

Babası gözlüklerinin altından Süheylâyı baktı:

— Ne var kızım?

Süheylâ «Ömerin cürmü kaçınıcı maddeye uyar» diye soracaktı. Fakat her nedense bunu babasına sormak Ömerin ve Cevadin dostluklarını süsüştürmek gibi geldi ona ve:

— Hiç, dedi. Hangi maddeden astınız diye soracaktım..

Babası büyük bir ciddiyetle cevap verdi:

— Taammüden katil..

Ömer ertesi akşam da gözükmeydi. Süheylâ Zehraya gitti. Fakat o da bir şey bilmiyordu.

Daha ertesi sabah ve akşam da Ömer gözükmeyince Süheylâ kararını verdi. Ömerin kapısını çaldı. Kapıyı Gülizar açtı. Süheylâyı uzaktan tanıyordu. Bir sabah pencerenin altından geçerken Ömer onu göstermişti ana-sına.

— Buyur kızım... Gir içeri..

Süheylâ sapsarı. Taşlığa girdi. Gülizarın elini öptü. Kekeliyerek:

(Arkası var)

İstanbulun her tarafının havadan plânı alındı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

uğraşmaktadır. Bu da nihayet Eylülün ortalarına doğru ikmâl edilecektir.

Bu fotoğrafler bir kaç güne kadar İstanbula gelecek olan şehircilik mütehassısı M. Prosta verilecektir. Prosta çalışmalarına bu plânlar üzerinde devam edecektir.

İnkılâp âbidesi

Yapılacak olan inkılâp âbidesi için tavsiye edilen yerler belediye tarafından tetkik edilmektedir.

Tetkikat neticesinde âbide için seçilecek en muvafık yer Prosta bildirilmiştir. Âbidenin inşasına Prosta muvafakati alındıktan sonra başlanacaktır.

Gazi Köprüsü

Gazi köprüsünün her iki başında yapılması icabeden meydanlıkların teşkili için bu kısımlarda istimlak yapmak mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Belediye fen heyeti tarafından istimlak edilecek yerlerin plânları ikmâl edilmiştir.

Meydanın bir an evvel açılması için belediyenin istimlake başlaması lâzım gelmektedir. Belediye istimlak için icabeden paranın tedâriki için uğraşmaktadır. Söylendiğine göre bu iş için

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

Öğle neşriyatı — Saat, 12,30 - 12,50: Plâkla Türk musikisi; 12,50 - 13,05: Havadis; 13,05 - 13,25: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — Saat 18,30 - 19,30: Çay saati, dans musikisi; 19,30 - 20: Monolok (Pişkin Teyze tarafından); 20 - 20,30: Türk musikisi heyeti tarafından klâsik eserler; 20,30 - 21: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 21 - 21,30: Solo keman: (Hubarman, Krayzler ve Kazals) m birer plâğı; 21,30 - 23,30: Stüdyo orkestrası: 1 — Fetras: Lustige Bruden (Valzer); 2 — Schebek: Seranata İtaliense; 3 — Grieg: Peer Gynt (Suite); a) Brantranb; b) Arabischer fanz; c) Hênkehr; id) Solveiga lied; 4 — Lehar: Liebe seliger Fram (Fridericke); 5 — İones: Geisha (parçalar); 22,30 - 23: Anadolu Ajansı haberleri.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı; 13,0 - 15: Plâk ve haber servisleri; 19: Radyo orkestrası; 20,20: Konferans; 20,40: Tanınmış seslerin plâkları; 21,15: Konferans; 21,30: Oda musikisi Mozart, Kuarteti); 22,05: Konferans; 22,10: Şarkı (A. Grodutzka); 22,30: Haberler; 22,45: Mandolin orkestrası; 23,20: Orkestra.

BUDAPEŞTE

18,30: Orkestra; 19,20: Konferans; 19,50: Brüksel operası sanatçılarında Delmar piyanonun refakatinde şarkı söylüyor; 20,30: Konferans; 21: Plâk; 22,10: Haberler; 22,30: Fransız oda musikisi; 23,20: Cazband; 24: Senfonik konser.

VİYANA

(49,4 m. kısa dalgalı) 18,30: Sesli film plâkaları; 19,10: Konuşmalar; 20: Haberler; 20,40: Konferans; 21: Şarkılı musikillik radyo piyesi (Das Thomele von Viktring); 22: Piyano-Keman sonaları; 23: Haberler; 23,10: Eğlenceli musikisi; 24,45: Dans.

VARŞOVA

18: Küçük orkestra; 19: Konuşmalar; 20,40: Piyano ve çift keman konseri; 21,05: Hafif parçalar; 22: Fitelberg idaresinde senfonik konser; 23,15: Dağıcılık neşriyatı; 24: Oans plâkları.

İSTANBUL

15 Eylül Salı

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — 18,30: Çay saati; 19,30: Konferans (Dr. Selim Ahmet tarafından); 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi; 20,30: Mahir ve arkadaşları tarafından halk şarkıları; 21: Sololar: Adolf Boş, Krayzler ve Aleksandr Kipnis'in plâkları; 21,30: Stüdyo orkestrası: 1 — Morene: Die Schönen von valencia (Valzer); 2 — Rachmanninoff: Elegie; 3 — Rachmanninoff: Serenade; 4 — Rubinstein: Bajaderen - Fans (ans - Feramors); 5 — Lehar Zigennerlibe (parçalar); 6 — Mendelssohn: Lied ohne vorte; 7 — Mendelssohn: Frühlingssied; 8 — Bizet: Einleitung zum acet arken.22,30: Anadolu Ajansı haberleri.

Küçük antant ve Balkan antantı

Prag, 13 (Hususî) — Küçük itilâf konseyi bugün de, pazar olmasına rağmen, çalışmalarına devam etmiştir. Toplantıda Almanya da askerlik müddetinin iki seneye çıkarılması meselesi Macaristanın da muahedeyi bozmak ihtimalleri etrafında müzakereler cereyan ettiği bildirilmektedir.

Toplantı münasebetile gazetecilere beyanatta bulunan Çekoslavyaya cumhur reisi M. Benes küçük antant devletleri arasında, son zamanlarda ortaya atılan rivayetlere rağmen, sıkı münasebatta devam ettiğini söylemiştir.

Yugoslavya Başvekili de Romanyanın küçük itilâftan ayrılacağı haberlerinin hiç bir esasa istinat etmediğini söylemiştir.

İçtimada Tuna havzasının iktisadî kalkınması meselesine de temas edilmiş, küçük antantın ve Balkan antantı arasındaki işbirliği tebaruz ettirilmiştir.

Resmî mahafilde küçük antant ve Balkan antantı hariciye nazırlarının Cenevrede umumî bir toplantı yapacakları ve beynelmilel vaziyetin bir daha gözden geçirileceği beyan edilmiştir.

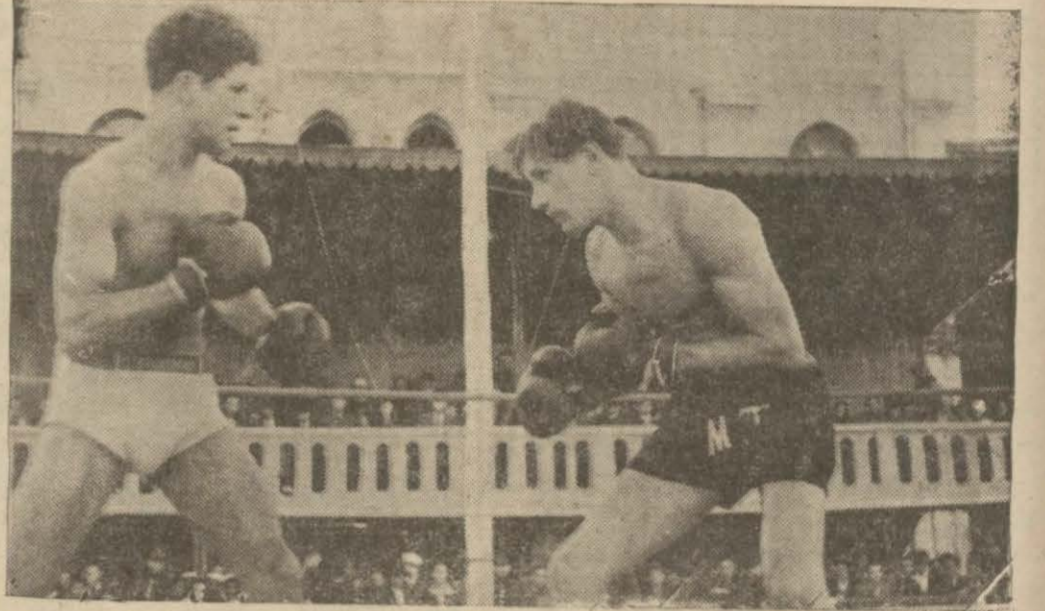
Belediyeler bankasından para alınacaktır.

Dünkü Boks Maçı

Hakem derdini anlatırken boksör düşüp bayıldı

Dünkü maçta Romanyalı boksör sıkı ve teklikeli oyunlarla Kıryakoyu hırpaladı ve neticede galip geldi

Maçın heyecanlı bir görünüşü

Galatasaray klübü tarafından davet edilen Romanyalı boksör dün ilk maçını Taksim stadyomunda Kıryako ile yaptı. Üçer dakikadan on ravund olarak kabul edilen bu maç Romanyalı boksörün hakiki kıymetini meydana çıkaracağı için Melihin maçı hakkında esaslı bir fikri de aynı zamanda ortaya çıkarmış olacaktı.

Büyük maçtan evvel ufak sikletler arasında dört maç yapıldı:

Birinci maç Coşkun - Avadis arasında oldu ve Avadisın bırakması üzerine Coşkunun galebesile bitti.

İkinci maç: Ali ile Sabri arasında

Sekizinci ravund Kıryakoda mukavemetin pek fazla olduğunu gösterdi. Her yediği yumrukta sallanan, buna rağmen ayakta duran Kıryako hakikaten büyük bir mukavemet göstermek suretile sallana ayakta kaldı.

Dokuzuncu ravundun başında Kıryako nak davund oldu. Dokuzda ancak ayağa kalktı. Bir aralık aşağı bir vuruştan mustarip olan Kıryako kendini güç topladı. Yan hakemler hatalı bir vuruş görmediler, maç tekrar başladı. Artık nakavut alâmetleri başladı.

Son ravund: Hemen bir nak davund ile başladı. Artık Romanyalı Pançığ bol gibi oynuyor, bir nak davundtan kurtulan Kıryako, ikincisine, ondan kurtulan boksör üçüncü, dördüncüsüne düşüyordu. Artık tahammül edilmez bir şekil alan maçı gong hakemi durdurdu.

Lüzumsuz olan bu karar dolayisile hakemler arasında ihtilâf çıktı. Bu hareketten dolayı müşkül vaziyette kalan hakem derdini anlatırken Kıryako boylu boyuna baygın bir halde ring'e serildi.

Onun bayıldığı imdada yetmişmiş, münakaşayı kesen hakemler bayılan boksörü kurtarmağa çalıştılar, bu arada Romanyalı da galip ilân edildi.

Melih, Romanyalı maçı dünkü müsabakaya ve boksörün fazla vuruş ve mukavemetine bakılırsa senenin en büyük bir spor hareketi olacaktır.

Yüzme Yarışı

Müsabakalar neticesinde Beykoz birinci geldi

İstanbul yüzme şampiyonası müsabakaları dün Modada yapıldı. Alınan neticeler şunlardır:

200 metre serbest: Birinci Galatasaraydan Halil. 2 dakika 26 saniye 10 da.

İkinci: Galatasaraydan Orhan. 200 metre kurbagalama:

Beykozdan Metin: 3 dakika 20 saniye 10 ve 4 birinci. İkinci Beykozdan Toma.

1500 metre serbest: Galatasaraydan Halil 22 dakika 27 saniye.

İkinci Beykozdan Fuat.

Türk bayrak yarışı: Beykoz takımı birinci, Galatasaray ikinci.

Franklen atlama: Beykozdan Fahri 114 puan, Galatasaraydan Sadi 78 puan.

Kuleden atlama: 64 puanla Fenerbahçeden Şakir birinci.

Vater Polo müsabakasında Galatasaray Beykoz takımını beşe karşı birle yenerek kazanmıştır.

Cumartesi ve pazar günü yapılan müsabakalar neticesinde 117 puanla Galatasaray ikinci, on altı puanla İstanbul Su Spor klübü üçüncü olmuştur.

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan : Kadircan Kafli

Numara : 71

Sn Posta'nın tarihi tefrikası

Onlar uğruna her zahmete katlanacaktı. Diğer Türk gemilerin den hiç biri düşmana esir vermedikleri halde onun vermiş olması da canını sıkıyordu.

İki saat kadar sonra direk yerine konulmuş ve yelken çekilmişti. Fakat İspanyol gemisi de en az dört beş mil uzaklaşmış bulunuyordu. Hattâ diğer iki Türk gemisi, kovaladıkları avları yakalamıyacıklarını anlamışlar, geri dönmüşlerdi.

İlyas Reise bunu haber verdiler ve: — Biz de dönsek!..

Der gibi yüzüne baktılar.

Fakat o başını salladı:

— Bana dönmekten bahsetmeyin. İleri.. Durmadan ileri!..

Onun bu kararını en çok alkışlayan Mansurdu. Çünkü İspanyaya yaklaşıyordu. Öcüne kavuşacaktı. İspanyol gemisi, rüzgâr üstünde gitmek, bu suretle hız almak için provasını Valansiyaya çevirmişti. Barselonaya gitmek isteyen Mansur bunu hoş görmemişti. Fakat hele Valansiyaya gitsin de, orada reisten izin alır, karaya çıkar ve karadan tek başına da olsa Valansiyaya gitmenin kolayını bulurdu. Eğer öcünü alarak sağ kalırsa Cezayire dönceğinde şüphe yoktu. Sağ kalmazsa, Allah böyle istemiş olacaktı.

★

— 33 —
ZİNCİRDE...

Jan Portondo can kaygusuna düşmüştü. Türk gemisinin pupayelken kendi üzerine geldiğini görünce güverteye fırlamış, forsalari kırbaçlatmıştı. Fakat bu kadarı da yetmemiş:

— Daha hızlı gitmeli!..

Demişti.

İspanyol askerleri de kürekçilerin yanlarına oturarak yardım etmeğe başlamışlardı.

Bu aralık:

— Esirler nerede?

Diye sorunca:

— Ambarda!..

Cevabını almıştı.

Bunlar Jan Portondonun biricik tevellileriydi. Başkaları canlarını bile kurtaramadıkları gibi, kaçan diğer iki gemi de bir tek esir almamışlar, üstelik yaralanmışlardı. Halbuki o İspanyaya Türk esirleri götürüyordu. Aynı zamanda sağ ve sağlam olarak dönüyordu.

Jan Portondo kızdı:

— Ambarda niçin duruyor onlar? Küreğe!..

Diye haykırdı.

Küçük Ali kendisini bir geminin güvertesinde bulunca bir an için tatlı bir kuruntuya kapılmış, fakat bu hal pek kısa sürmüştü. Çünkü İspanyol askerleri onu ite kaka kaldırmışlar, belindeki bıçağı, tabancayı almışlar, ambara atmışlardı.

İşte şurada Uzun Veli, daha ötede Çopur İsmail ve yanında da Mehmet duruyorlardı. Ezineli Hasan şakağın-daki derin yaradan ölmüştü.

Uzun Velinin şakağından sızan kanlar yüzünde ve boynunda pıhtı pıhtı olmuştu. Çopur İsmail sağ kolunu kaldıramıyordu. O da yaralanmıştı.

Dördü de birbirlerine bakıyorlar, fakat hiç bir şey konuşmıyorlardı. Zaten konuşmaya imkân yoktu, çünkü iki gardiyan bellerinde kılıç ve ellerinde uçları telli kırbaçlarla onları dövmek için hazır duruyorlardı.

Bunların içlerinde en çok üzülen ve ızdırap çeken hiç şüphesiz Küçük Ali idi.

Yıllarca babasının hatırasına yaşama, onun öcünü alabilmek için erkek olmadığına yanmıştı. Fakat daha sonra bu üzüntünün yanbaşı, İlyasa karşı duyduğu aşk ta boy salmış, başka her şeyi unutturmuştu. Gönlünün istediğine kavuşmak için her korkuyu göze almış, bu maceraya atılmıştı. İlyasa hakikati söylemeye sık sık karar

lar vermiş, fakat her defasında da buna cesaret edememişti. Çünkü onun: — Sen bir delisin! Bir genç kızın burada ne işi var?

Diyecek gemiden çıkaracağını, Midilliye giden ilk gemi ile geri yollayacağını zannediyordu.

O, İlyas Reisin yakınında bulunmak için her şeye katlanmağa razı idi. Bunun için bir şey söyleyememişti.

Lâkin şimdi pişman oluyordu:

— Keşki söyleseydim!.. Belki beni kovmazdı. Beni severdi ve yanında alıkoyardı. İsterse bir hizmetçi gibi, fakat Cezayirde alıkoysaydı. Akın dönüşlerinde ona neler hazırlıyacaktı. O na ne iyi bakacaktı ve bu hayat ölüncüye kadar devam etse gene şikâyet etmeyecekti.

Böyle düşünürken birdenbire gardiyanın kırbaçını onun sırtında şakladı:

— Yürü!..

Tatlı hülyalarından, pişmanlık düşüncelerinden silkindi.

En önde o ve onun ardında da Çopur İsmail Uzun Veli ve Mehmet olduğu halde daracık bir kapıdan, dara-

cık bir aralıktan geçtiler. Daracık bir merdivenden güverteye çıktılar.

Gene kırbaç altında forsalari iki taraflı sıralandıkları daracık yoldan geçtiler.

Şurada kim bilir kaç yıldanberi kürek çeken zavıf ve yarı çıplak, kır saçlı ve kır sakallı bir Türk yere yuvarlanmıştı. Bir zincir onun bacaklarını geminin güvertesine bağlıyordu. Zavalının ayak bilekleri mosmordu ve incecik kalmıştı. Sırtından, yüzünden ve omuzlarından kan sızıyordu. Olduğu yerde ürperdi. Bacakları ve kolları gerildi.

Baş gardiyan ona bir tekme ve bir de kırbaç vurdu:

— Kaldırın!

Diye haykırdı.

Bir gardiyan onun zincirini çözdü. Sonra, kaldırmak için uzandı.

Bu sırada forsanın bir daha ürperdiği görüldü. Upuzun ve cansız kaldı.

Başgardiyan bu sefer onun alnına ayağıle basarak çevirdi. Öğürür gibi mırıldandı:

(Arkası var)

Ordular önünde söylenen nutuklar

Hitler söylüyor

Berlin, 13 (Hususî) — Nasyonal Sosyalist kongresinin kapanması münasebetile, Nürembergde motörlü kıtaata mensub 150.000 kişi bugün muazzam bir geçit resmi yapmışlardır.

Kara, deniz ve hava kuvvetleri erkânı ile ecnebi sefirlerin de hazır bulunduğu bu geçit resminde, Hitler heyecanlı bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

— Kendisini yenmiş olduğumuz eski rakibimiz, aramızda tahrikât yapmağa uğraşiyor. Yumruğu ile bizi tehdit ediyor. Fakat bizim hakkımızda evhama hayâlâta kapılmasın, Biz, her zamandan ziyade hazırız. Ecnebi memleketlerde halk kütelleri, nasyonal sosyalizm faşizminin aleyhinde ve bolşevizm lehinde bir takım nümayişler icrasına teşvik ve böyle nümayişlere davet ediliyor.

Ben, şimdiye kadar Almanyayı hiç bir nümayişe davet etmedim. Fakat şayet davet edecek olursam «şiddetli alkışlar» bir tek nümayişe davet edeceğim. O nümayiş de disiplin mahrum on bin yirmi bin kişi görülmeyecektir. Milyonlarca insanın insaniyetin irsi düşmanına karşı şahlandığı görülecektir.

Eski bir muharip sıfatile diyebilirim ki biz teşriki mesâi arzusundayız. Hiç kimseye karşı düşmanlığımız yoktur, fakat Almanya aslâ Bolşevik olmyacaktır.

(Almanya) bugün en heyecanlı günlerinden birini yaşamıştır. Telsizle memleketin her bucağına yayılmış olan Hitlerin nutku, halkın milli hissiyatını şahlandırmış ve misli pek az görülmüş tezahürata meydan vermiştir.

Nüremberg'de olduğu gibi, bütün Alman şehirlerinde de geç vakte kadar şenlikler yapılmış, askerî bandolar heyecan verici marşlar çalmışlardır.

Beş milyon ikametgâh

Nüremberg, 13 (A.A.) — Doktor Ley, kongredeki nutkunda, iki yıl içinde Almanya'da amele için beş milyon ikametgâh inşa edileceğini bildirmiştir.

Hitler Bugün De Söylüyor

Berlin, 13 (A.A.) — M. Blomberg Alman kâtaatın M. Hitler'in radyo ile neşredilecek nutkunu dinlemek üzere pazartesi günü saat 16 da toplanmalarını emretmiştir.

Voroşilof'un cevabı

Moskova, 13 (Hususî) — Beyaz Rusya askerî mntakasında manevralar bitmiş Mareşal Voroşilof önünde büyük bir geçit resmi yapan askere karşı bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

«Kızıl ordumuza derin ve samimî bir muhabbetimiz vardır. Kızıl ordunun, Bolşevik partisinin idaresi altında bekçiliğini yaptığı Sovyetler meraleketinde millete temin ettiği hayat neşeli ve mes'uttur.

Yenilmez ordumuz düşmanı, kendi topraklarında daima tepelemeğe hazırdır.

Bundan sonra manevralara iştirâk eden İngiliz, Fransız, ve Çek erkânı harbiye hey'etlerine Beyaz Rusya askerî kuvvetleri kumandanı Orgeneral Uboroviç tarafından bir ziyafet verilmiş bu ziyafette General Uboroviç bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

— Ordumuz bir sulh ordusudur. Memleketimizin müdafaasını temin eden bir ordudur. Tecavüz fikri ona tamamiyle yabancıdır.

Mamafih bazı memleketlerde bütün milletleri emsalsiz felâketlere sürükleyecek yeni bir harp tehlikesi yaratan mürteci kuvvetler inkişaf bulur görünüyorlar. Buna rağmen biz harp istemiyoruz. Fakat her an kendimizi müdafaay muktedir bulunuyoruz.

Bu nutka Çekoslavakya heyeti reisi cevap vererek: Kızıl Ordunun yüksek askerî vasıflarına ve kudretlerine bir kere daha kanaat getirdik. demiştir.

Daha sonra söz alan Fransız heyeti reisi: Ordunuz bilhassa tayyarecilik ve paraşütçülük tekniği bakımından emsalsizdir, demiştir.

İngiliz generali ise sözlerini:

Kızıl Orduyla tanıştığımıza memnunun. Yakında Kızıl Ordu heyetini İngilterede selâmlamakla bahtiyar olacağım, diye bitirmiştir.

Misafir heyetler Moskovaya dönmüşlerdir.

Fransada heyecan

Paris, 13 (Hususî) — Nüremberg'de söylenen nutuklar burada büyük bir heyecan uyandırmıştır. Gazeteler, Hitler ve Göbels'in bolşevizme karşı kullandıkları ağır cümleleri şiddetle tenkid etmektedirler. Burada vaziyet gayet nazik telâkki edilmektedir. Almanya ile Sovyet Rusya arasındaki gerginlik hâd bir devreye girmiştir.

Hikâye

Çamların perisi

— Genç Kız Hikâyesi —

Belma ayaklarının ucuna basarak koşu koşu bahçeye çıktı ve bir çam ağacının yerlere kadar inen sık dallarının gizlediği bir yerde, dökülen dikenlerin üstüne oturdu.

— Buradan beni gören olursa aşkol-sun. Dansedenleri doya doya seyredirim artık.

Bunu tekrarlarlarken derin derin içini çekti.

— Ah şu sandığım ambarda kalmasaydı, ben de ne güzel eğlenecek, herkesle beraber dansedecektim.

Halası, İstinyedeki yalısında vereceği kır balosuna onu davet ettiği vakit anesile başbaşa vererek bir kaç ucuz ve sade elbise dikmiş ve tâ İzmirden buraya sevinçle gelmişti. Böyle bir fırsat bir daha ele geçmez!

Fakat beş sene hasretten sonra tekrar güzel İstanbulu kavuşmak onu deli etmiş ve bağajlarını filân düşünmeden hemen halasının otomobiline binip İstinyeye koşmuştu.

Sandığı hatırladığı vakit halası vapur idaresine telefon etmiş, şoförü Galataya göndermişti. Fakat artık vakit geçti. Sandık ambarda kilitli olduğundan ertesi sabahı beklemek lâzımdı.

Halası ve Perihanla Selma onunla birlikte âdeta ağlamışlardı.

— Aksî gibi pek te incenin!.. Hiç birrimizin elbisesi sana uymaz, vakit geç olmasa bir yerden bir esvap buluverirdik.

Belma onların üzüntülerini arttırmak istemedi.

— Zararı yok canım, üzülmeysin; ben baloyu uzaktan da seyredirim.

Uyuşan dizlerini yerleştirmek için çamların dallarına asılarak ayaklarını uzattı.

— Tarasada danseden çiftler ayın ışığı altında esatir ilâhları gibi güzel görünüyorlar. Beni her yerde arayıp bulan fena talihim olmasaydı, ben de şimdi genç bir erkeğin kolları arasındaydım.

Bir saniye gözlerini kapadı, İzmir, anasını düşündü.

— Benim bir tanecik güzel kızımı belki de zengin bir adam görüp beğenir de yavrucağım fakirlikten kurtularak rahata düşer.

Zavallı kadın, kızının bu saatte çamların arasında bir yuvada sıkışıp uzaktan baloyu seyrettiğini bilse!..

Birdenbire ışıklar kararı. Önünden, karanlıkta bir gölge geçti. Bir adım yürüdü, tekrar döndü, tam Belmanın bulunduğu yerden salonu seyre daldı. Bu, koyu elbiseli, uzun boylu bir adamdı, elindeki sigaranın ateşi, ağzına yaklaştıkça, bir kıvılcım gibi dudağının bir köşesini aydınlatıyordu.

Bir saniye.. Bir dakika nefessiz kaldı. Ayakları karıncalanıyor gibi idi. Fakat kıpırdamaktan korktu. Gözü önünden yalnız sigaranın kıvılcımı bir şimşek gibi geçiyor, gidip geliyor, tekrar kayboluyordu.

Ufak bir tıkırdı.. Açılıp kapanan bir sigara tabakasının ince gürlütüsü Belmanın kulağına geldi, sonra ağacının arasından bir kıvılcım geçerek tam dizinin üstüne düştü. Genç kız kendini tutamadın haykırdı:

— Ay!

Biraz şaşkın, biraz korkak, biraz alaycı bir ses sordu:

— Orada kim var?

Belmanın kalbi, ağzından fırlıyacak gibi sert çarpıyordu.

— Orada kim var?

İnce bir kakhaha ile titriyen bir ses cevap verdi:

— Çamların perisi.

Alaycı ses alâka ile sordu:

— Peri kıızı.. Kendini göstere bana!

Yeni Neşriyat

Gündüz — Her sayısında büyük bir tekâmül gösteren fikir ve san'at mecmuası Gündüz bugün çıkan 6 ncı sayısıyla 1 inci cildini bitirdi. Her sayısında olduğu gibi bu sayısında da şöhretli imzaların makale, şiir, nesir, hikâye ve tenkitlerle çıkmıştır.

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

— Olmaz; çamlar bırakmıyor.

— Çamların dallarını aralıklayıp seni kurtarırım mı?

— Hayır.

— O halde yanına geleyim mi?

— Hayır, hayır, siz niçin salonda dansetmiyorsunuz?

— Dünya ve dünyadakiler beni iğrendiriyor. Ay ışığında güzellik aramağa çıktım. Hakkım varmış.

— Ben güzel değilim. Bir gözüm kör, bir ayağım topaldır.

— Sesin akan bir su gibi şakrak!.. Ne olursa olsun yanına geleceğim. Sana ne getireyim peri kıızı?

— Benim karnım aç!.. Yiyecek bir şey veriniz bana.

Ay, tam tepelerine geldiği vakit çamların üstünden bir ışık yağmuru taşı. Gözgoze geldiler.

— Bir pasta daha yemez misin peri kıızı?

— Teşekkür ederim. Şimdi bana kim olduğunuzu söyleyin.

— İnsanların sahteliğinden usanmış bir adam!.. Kim olduğumu yarın söyleyirim.

— Yarın sizi göremem. Ben bu gece Kafdağın arkasına uçacağım.

— Uçmadan evvel ismini söylemez misin güzel peri?

— Büyük peri padişahı bana «Belma» derler.

— Belma mı? Tam sana yakışan küçük, ince bir ad.

Çekingen bir ses sordu:

— Siz de bana isminizi söylemez misiniz?

— Benim adım Ferahtır küçük Belma.

O gece Kafdağın arkasından

gelen bir peri, Belma ile Ferahtın kalbeleri arasına örümcek ağı gibi ince bir bağ ördü.

★

Belma ertesi günü çay içmek için salona indiği zaman halasile misafirle rini sofrada buldu.

— Gel Belma; şimdi senin başına gelenleri anlatıyordum. Zavallı kızım, ne ise sandığına kavuştun ya artık:

— Evet halacağım.

Genç kızın arkasında mavi voalden sade bir esvap vardı. Bu sadelik içinde kumral başı, ince omuzları bir Tanagra heykeli gibi gözleri okşuyordu.

O yaklaşırken misafirlerden biri ayağa kalktı:

— Buyurunuz efendim.

Bu ses genç kızın kulaklarından kalbine kadar sızdı.

— Size bir pasta vereyim mi?

— Teşekkür ederim, yalnız bir çay içeceğim.

Radyoda güzel bir vals havası başlamıştı. Feraht Belmanın önünde eğildi.

— Sizinle dansedelim mi?

— Ben iyi valesmem.

— Peri kızları dansetmezler, uçarlar.

Belmanın yüzü pembeleşti.

— Rica ederim, bu saçma fantaziyi unutunuz.

— Hayır küçük Belma, dün akşamki peri kızım ömrüm oldukça unutmuyacağım. Hele sizi bugün güneş ışığında gördükten sonra!.. Burada kalacağımız bir ay içinde sizi her gün görmeme izin verir misiniz?

Çekingen bir çocuk sesi cevap verdi:

— Nasıl olur? Halam ne der?

— Halanız benim teyzemdir küçük Belma!.. Siz isterseniz bu bir ay her gün buluşur, birlikte gezer, birbirimizi tanırız. Sonra!..

— Sonra?

— Sonra, İzmire de beraber gideriz küçük peri kıızı.

Fransa komünist sekreteri Moskovada

Berlin, 13 (Hususî) — Tayyare ile Varşovaya gitmiş olan Fransız komünist partisi genel sekreteri Toret'in yoluna devam ederek Moskovaya varmış olduğu anlaşılmıştır.

Gâvur
Mehmetin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 69

Gâvur Mehmet, vaziyeti kısa bir tahlilden geçirdi:

— Her halde, zindanların bu tarafına olmasın lâzım gelir.

Dedi. Ve derhal sağ taraftaki küçük ve dar kapıdan içeri girdi.

Fakat buradaki vaziyeti, çok tehlikeli idi. İçeride bir baskına uğraması ihtimal dahilinde idi. Eunu nazarı dik kate alarak, kalası içeri çekti. İki kapı arasındaki alâka ve rabıtayı kesti. Ötünüdeki dar ve muntazam kemer örlü dehlizde ilerledi. Dört ayak merdivenden indi. Tekrar küçük bir kapıdan geçti. Karşısına birdenbire geniş bir sofa çıkıverdi.

Gâvur Mehmet, kapının önünde durarak elindeki fenerin ışığını etrafına gezdirdi:

— Hayret edilecek şey!.. Herifler vakitle buralara ne emekler, ne paralar sarfetmişler?..

Diye söylendi.

Bu geniş sofanın ortasında, uzun bir koridor bulunuyordu. Bu koridorun üzerinde de muayyen fasıllarla sık sık kapılar görünüyordu.

Gâvur Mehmet, bu koridora doğru ilerledi. Başını, iki tarafa sıralanan kapılardan içeriye sokarak göz gezdirdi. Bunlar, bir adamın rahatça, yatıp kalkacağı genişlikte ve müstatil şeklinde boş odacıklardan ibaretti.

Bazılarının tavanları çökmüş; bazılarının da, duvarları yıkılacak hale gelmişti.

Bu odacıkların, hepsi bomboştu. Yalnız, şuraya buraya atılmış; yırtık elbise parçaları, uçları yanmış, tahtalar, odunlar, kömür kırıntıları, bazı yerlerde kümelenmiş saman döküntüleri; taşların, toprakların aralarına sıkışmış ve şeklini kaybetmiş ayakka-bıları göze çarpıyordu.

Gâvur Mehmet, birdenbire durmuştu. Âdeta; damarlarındaki kanı, bir anda donmuştu. Bir mezardan hiç bir farkı olmayan bu derin sessizlik içinde, uzaktan gelen bir kadın sesi duymuştu. Bu kadın sesi, hiçkırık hiçkırık şikâyet eden bir feryada benziyordu.

Derhal feneri kapadı. Dişlerindeki bıçağı sağ eline aldı. Arkasını duvara dayadı. Kulaklarının bütün kuvvetile dinlemeye başladı.

Ses, bu koridorun nihayetinden gelmişti. Fakat çok uzun devam etmiyerek kesilmişti.

Gâvur Mehmet, dakikalarca dinledi. Fakat, hiç bir şey işitemedi. O zaman sol dirseğini duvardan ayırarak, o sesin geldiği tarafa doğru, yavaş yavaş ilerledi. Tam, koridorun nihayetinde geldiği zaman, bir mırıltı işitti. Ve derhal, önünde durduğu höcrenin kapısından girdi. Yalnız başını dışarı çıkararak o mırıltıyı: bir müddet dinledi.

Bu dinlemesi, dakikalarca devam etti. Öndan sonra:

— Bu kadın, yalnız Kendi kendine söyleniyor. Çünkü; sözlerine, hiç bir ses cevap vermiyor.

Diye söylendi.

Verdiği anı bir kararla, fenerin önündeki kapağı açtı. Işığı, ileri doğru uzattı. O mırıltının geldiği yere doğru sür'atle ilerlemeye başladı.

Koridorun nihayetinde, büyücek bir kapı vardı. Bu kapıdan daldı. Sür'atle etrafına baktı. Sağ tarafta boş bir yatak ile, bu yatağın yanında, masa makamında kullanılan küçük bir sandık vardı.

Burada da bir kaç saniye duraladı. Sol tarafta, duvarın dibindeki kapının içinde, gene o mırıltı duyulmaya başladı.

Gâvur Mehmet, derha feneri kapadı. Ayaklarının uçlarına basarak yaklaşırken, içeriden gelen mırıltıyı artık daha açık ve sarıh bir surette işitmeye başladı. Kapının yanında durarak başını o derin karanlıklar içine uzattı. Evet!.. Burada, yalnız başına söylenen bir kadın vardı.

Bu kadın, almanca bir şeyler söylediği için, Gâvur Mehmet onun sözlerinden hiç bir şey anlamadı. Fakat içinde, derhal kuvvetli bir an uyandı. İçinden:

— Bu kadın, mutlaka prenses Şima olacaktır.

Diye mırıldandı.

Fakat, şimdi mühim bir mesele ile karşılaşmıştı. Birdenbire bu kadının karşısına çıkarsa, hiç şüphesiz ki bu zavallı fena halde korkacaktı. Zaten, kendi kendine söylenmesinden de anlaşılıyordu ki; kadının sinirleri fena halde sarsılmıştı. Şimdi onun üzerinde yeni bir heyecan yaratmak belki, de felâketine sebep olacaktı.

Gâvur Mehmet, geri çekildi. Bıçağını yerine yerleştirdi. Fenerin kapağını açarak ışığını etrafına ve bilhassa, kapının boşluğunda gezdirdi. Bu suretle; evvelâ ona, orada bir insan olduğunu hissettirdi. Sonra, bir iki defa öksüre öksüre gezindi. Sonra, kapıya ilerledi. Yavaş yavaş içeri girdi. Fenerin ışığını sür'atle etrafa çevirdi. O anda, kalbinde derin bir acı hissetti. Âdeta, dudakları bükülerek:

— Zavallı kadın.

Dedi.

Fenerin ışığının temerküz ettiği noktadaki manzara, cidden fecidi. Her tarafı tonozlar ve taş kemerlerle örülmüş olan bu mağara gibi korkunç odanın köşesinde, sefil ve perişan bir ot minderin üstünde, elleri ve ayakları bağlı olan genç, güzel, sarışın bir kadın yatıyor.. Korku ve ızdırıp ile açılan gözlerini fenerin ışığından ayırıyordu.

Gâvur Mehmet; kalbinde çok derin bir acı duydu. Yavaş yavaş kadına doğru ilerlemekte devam ederek pek az bildiği almanca ile sordu:

— Siz... Kimsiniz?..

Kadın, cevap vermiye korkmuştu. Gözlerini kırpmadan, Gâvur Mehmet'e bakıyordu.

Gâvur Mehmet, kadına fazla heyecan vererek üzerinde fena bir tesir husule getirmemek için ağır ağır yanına yaklaşarak elindeki feneri yere koydu. Bir taraftan, onun ellerini ve ayaklarını bağlayan ipleri çözerken, diğer taraftan konuşuyordu:

— Madam... Ben... Dost... Siz, kimsiniz?.. Prenses Şima.. Değil mi?..

Elleri ve ayakları serbest kalan kadın birdenbire silkinerek doğruldu. Yüzünde, derin bir sevinç hâsıl oldu.

— Siz.. Hakikaten, bir dosta benziyorsunuz.

— Ya.. Ya.. Ya.. Söyleyiniz. Siz, prenses Şima mısınız?..

— Evet... Ben, prenses Şimayım... Ya siz.. Kimsiniz?..

— Durun. Onu da, söylerim... Siz.. Başka.. Ne lisan konuşursunuz... Hırvatça bilir misiniz?..

Kadın, büyük bir sevinçle derhal cevap verdi:

— Hırvatça mı? Çok iyi bilirim... Zavallı zevcimim millî lisanıdır. Bana öğretmişti. Şu halde, siz.. Hırvat mısınız?.. Bana, dost olduğunuzdan bahsettiğinize göre, mutlaka zevcim tarafından geliyorsunuz. (Arkası var)

TAKVİM

EYLÜL											
Rumî sene 1352				14				Arabî sene 1355			
Eylül				Resmî sene 1936				Hızır			
1								132			
PAZARTESİ											
SABAH			Cem. ahar						İMSAK		
S.	D.		S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	
11	15		9	33			9	33			
5	39		3	57							
O.		Akındı		Akşam		Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	46	9	20	12	—	1	33				
Z.	12	09	5	43	18	22	19	57			

İttihatçılar Devrinde MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefrihası :

Sahne, bomboştu. Ortada, yeşil çuha örtülü bir masa görülyordu. Herkesin gözleri, sahneye çevrilmişti. Biraz evvel, arı kovana gibi uğuldayan tiyatro salonunu merak ve heyecanla dolu bir sükût istilâ etmişti

— 54 —

Yazan: Ziya Şakir

İttihatçılar, mümkün olduğu kadar sıraları bizzat kendileri işgal ederek, prens Sabahaddin Beyi dinlemek istiyen yabancıları asgari hadde indirmek istemişlerdi.

Saat dokuzda, tiyatro salonunda parmak sokacak yer kalmamıştı. Ve tam dokuzu çeyrek geçe de, ağır ağır perde kalkmıştı. Bu, (tarihî bir an) dı. Ve, prens Sabahaddin Beyin (muhalifet) tarihinde daima bir haile ile sekterdar olmuş, çalışmasında, ittihatçılar tarafından verilen ilk acı hüküm; şu anda, ve şu perdenin kalkmasıyla başlamıştı.

Sahne, bomboştu. Ortada, yeşil çuha örtülü bir masa görülyordu. Herkesin gözleri, sahneye çevrilmişti. Biraz evvel, arı kovana gibi uğuldayan tiyatro salonunu, merak ve heyecanla dolu bir sükût istilâ etmişti.

Kolisin arasından bir bahriye zabiti çıkmış:

— Sabahaddin Beyefendi, söze başlayacaklar.

Demisti... İki üç saniye sonra da prens Sabahaddin Bey sahneye gelmişti.

Temiz... Tertemiz.. Kibar, zarif bir kıyafet... Önü iliklenmiş, uzunca bir redingot... Vakarı ile tevazuun çok iyi imtizağ etmesinden hâsıl olan munis, cazip, hürmet celbeden sakın bir tavır... Birdenbire karşılaştığı bu muazzam halk kitlesinin neresinde karar kılacağını tayin edemiyen gözler.. Solgun bir çehre.. Hafifçe titriyen, yumuşak ve tannan bir ses.. İşte, o günkü prens Sabahaddin Bey...

Halkın derin ve hürmetkâr sükûtu, prens Sabahaddin Beye emniyet verdi. Sesi, gittikçe gürleşti. Hareketleri, gittikçe kuvvetlendi. Siyasi içtihadına olan kanaatini, büyük bir samimiyetle gösterdi. Ve tam bir saat söz söyledikten sonra:

[Bugün bu mukaddes, muhterem (Osmanlı toprağını), (Osmanlı me-saisi) ile yüksek bir derece medeniyete isal etmek icap ediyor.

[Hükümetin vazifesi, siyasi salâhiyetlerini tecavüz etmiyerek, esaslı vazifelerini tatbik etmek.. (Cemiyeti muhtereme) nin vazifeleri de, ahalmizin efkârını tenvir ederek, (istibadın hücumu) na karşı gayet metin bir kuvvet temin eylemektir.

[Demek ki; hükümetin vaziyeti ile cemiyetin vazifeleri, ayrı ayrı şeylerdir.

[Bugün tebşir edebilirim ki; vatanın saadetine çalışan (cemiyetlerimiz) arasında ne fer'i, ne esâfî hiç bir ihtilâf yoktur... Hepimiz, aynı vatanın samimî evlâtları, ve ciddi hâdimleri olmakla müftechir ve mübahiyiz... Bundan sonra çalışmak, ve ömrümüzü vakfetmek istediğimiz maksat, Osmanlı toprağını bir (makarrî fazilet) haline getirmektir.]

Diyerek, sözlerini balla kesti.

(Cemiyeti muhtereme) nin; yarım münevver, cahil, ve eçhel güruhu tarafından sürekli bir alkış tufanı yükseldi.. Ve bu el şakırtısı velvelesi; prens Sabahaddin Beyi, arabsına kadar takip ve teşyi etti... Bu alkışlar arasında:

— Aşkolsun, prense... Tamamile bizden olduğunu, itiraf etti. Demek ki artık, gâvurlarla ortak olmaktan vaz geçmiş.

Sözleri işitilmekte idi.

Halbuki; gene (cemiyeti muhteremenin, - adedi çok az.. Ve hemen hemen ekalli kalil derecesinde olan - (münevver) zümresi ise:

— Dikkat edelim!.. Prens, gözleri

mize bir avuç kül serpmek istiyor...

Vâkiâ, bu konferansta, (ademi merkeziyet) demekten maksadının, (muhtariyeti idare) demek olmadığını izah etti. Etti amma; sözü gene döndürdü dolaştırdı; yabancı unsurların emeklerine tereyağı sürecektir şekle getirdi... Ve işin en kötü ciheti şurası ki; güya aradaki (suitefahhümleri izale) için söylediği sözlerle, şimdi bizden de bir çoklarını kendine çekti... Yapılacak, tek hareket şudur. Prens bu izahatına inanmış gibi görünmek, ve kendisile münakaşaya girişmemek... Asıl dikkat edilecek cihet, bu adamın meb'us çıkmamasıdır. Eğer Sabahaddin Bey meb'us olursa, ertesi gün mecliste, karşımıza müthiş bir muhalif fırka çıkacaktır.

Demisler.. Ve o günden itibaren de, İttihat ve Terakki cemiyeti bu mecliste yaşadıkça, prens Sabahaddin Beyin meclis kapısından içeri ayak basmaması için ne mümkünse yapmaya karar vermişlerdi.

★

Sabahaddin Bey, tehlikeyi sezmemekte idi.

Hüseyin Çahit Beyin, (Tanin) gazetesinde:

[Sabahaddin Bey, konferansta ver-

diği teminat ile bu memnuniyeti kat kat takviye etmiş oldu... Bahusus Türklerin gayri anasırı islâmiyenin işe verdikleri ehemmiyet, ve Sabahaddin Beye karşı bu fikirlerinden dolayı gösterdikleri merbutiyet; onların a-demî merkeziyeti vahdeti Osmanıyeye mugayir bazı emellerle kabili telif olacak bir surette tefsir ettikleri zannını hâsıl ediyordu. Ve asıl bizi endişnak eden de bu idi.

[Sabahaddin Beyin bu emellere, endişelere kat'i bir hatime çekmeleri, bilhassa şayanı teşekkürdür.]

(Arkası var)

Dünkü kazalar

Tophanede oturan Koçuya Çakmakçılardan geçerken 3797 numaralı otomobil çarpmış ve ayağının topuğundan yaralanmıştır. Koçu hastaneye kaldırılmıştır, şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

★ Kalyoncu Çıkmaz sokağında oturan Dimitri kızı Marika Galatasaray'da Anadolu lokantası önünden geçerken 2560 numaralı otomobilin sademesine mârûz kalmış ve göğsünden ağır surette yaralandığından Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

İstanbul Belediyesi İlanları

Muhammen bedeli: İlk teminatı

Düşkünler evine 936 senesinde lâzım olan ayak kabı malzemesi.	1089,75	82
Düşkünler evi için lâzım olan 340 ton maden kömürü.	4760	357
Düşkünler evi için lâzım olan 200 ton Tüvenan maden kömürü.	2200	165
Dumlupınar mektebi için lâzım olan 550 çift iskarpin malzemesi ve işçilik.	2157,17	162
Çocukları kurtarma yurduna 162 çift siyah vidala iskarpin bir çiftine 350 kuruş, 81 çift kamp kundu-rası, beher çiftine 2 lira 15 çift futbol ayakkabısı, beher çiftine 250 kuruş fiat tahmin olunmuştur.		58

Yukarıda cinsleri ve miktarları yazılı olan malzeme ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür. İstedi olanlar 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektübe beraber 15 Eylül Salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdır. (819)

	15 Eylül 936 Salı	
1 den 200 numaraya kadar	16	Çarşamba
201 den 400 " "	17	Perşembe
401 den 580 " "	18	Cuma
581 den 760 " "	19	Cumartesi
761 den 820 " "		

Belediyeden aylık alan emekli ve öksüzlerin Eylül 936 üç aylıkları yu-karıda yazılı günlerde cüzdanlarındaki tediye sıra sayılarına göre Ziraat Bankasından verilecektir. Aylık sahiplerinin numaralarına göre müracaatları ilân olunur. «B» «1247»

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Satılık Mahlûl Emlâk

Değeri	Pey parası	Lira K.	Lira K.	
936 00	71 00			Ayazpaşada Gümüşsuyunda eski Fatma Hatun, yeni Ömer Avni mahallesinde Bağ odaları sokağında vakıf 156 metre murabbaında arsanın tamamı.
63 72	5 00			Fındıklıda Yahya Çelebi mahallesinde Tataragası sokağında eski 1 No. lı 31 metre 86 santim terbiinde arsanın tamamı.
69 66	6 00			Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Bilezik sokağında eski 56, yeni 58 No. lu arsanın tamamı.
1045 82	78 00			Galatada Yeniciami mahallesinde Fernenciler cad-desinde eski 44, yeni 44 No. lu dükkânın tamamı.

Yukarıda yazılı malların mülkiyetleri peşin para ile ve on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 25 Eylül 936 Cuma günü saat 15 de Komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey paraları ile Beyoğlunda Vakıflar direktörlüğünde mahlûlât kalemine gelmeleri.

«1101»

Muğla Şehir İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi Dahiliye Vekâletinden:

Muğla şehrine 783 metre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemenin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve iki depo inşası, su saatleri ve diğer alât ve edevatın tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 59977 lira 82 kuruştur.
2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı üç lira mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar hey'eti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 24 / Birinci teşrin / 1936 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat on birde Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler imar hey'etince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat ona kadar Komisyon Reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

A — 2490 sayılı kanununun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4249 lira mvvakkat teminat.

B — Kanununun tayin ettiği vesikalar

C — Kanununun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup

D — Nafia vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası

Teklif mektupları ihale günü saat Ona kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar Komisyona gelmiş bulunması lazımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler imar hey'eti fen şefliğine mürâaat etmeleri.

"774," "1089,"

HEMORRON

Ameliyatsız basurları tedavi eder tesiri kaîdir.

Türkiye Ziraat Bankasından:

Bankamızca alınacak seksen beş adet portatif yazı makinesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye iştirak şartları:

1 — Teklif mektubu («teslim müddeti tasrih edilmelidir.»)
2 — Görülüp tecrübe edilmek üzere teklif edilecek makinelerden bir adet.

3 — Müteharrik aksamın analiz raporu.
4 — % 7,5 teminat akçesi.

5 — Yedek aksamın ayrı ayrı fiyat listesi.

Ankarada Banka Levazım Müdürlüğüne verilmelidir.

Eksiltme müddeti 15 Eylül 1936 akşam saat on dörde kadardır.

Banka tercih hakkını muhafaza eder. «1035»

DEMİKTİDAR
BEL GEVŞEKÜĞÜ
DERMANSIZLIK
VÜCUT & DİNAĞ
YORGUNLUKLARI

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL
MAHMUT CEVAT
SİRKECI - İSTANBUL

Doktor
İbrahim Zati Öget
Belediye karşısında, Piyerloti
caddesinde 21 numarada hergün
öğleden sonra hastalarını kabul
eder.

Son Posta
İLÂN FIATLARI

1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiyatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler	: — 60 »
Son sahife	: — 30 »

3 — Bir santimde vasatı (8) kelime vardır.
4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Son Posta Matbaası
Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ

Gaziantep Şehri İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi Dahiliye Vekâletinden:

Gaziantep şehrine 12.5 kilometre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icap eden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde iki depo inşası, su saatleri ve diğer alât ve edevatın tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1. — İşin muhammen bedeli 249905 lira 59 kuruştur.
2. — İstekliler bu işe ait şartname, Proje ve sair evrakı on iki buçuk lira mukabilinde Dahiliye Vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3. — Eksiltme 24 İlk Teşrin / 1936 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat on birde Ankara'da Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyetince yapılacaktır.

4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat ona kadar komisyon Reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

A. — 2490 Sayılı kanununun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 13745 lira 28 kuruşluk mvvakkat teminat,

B. — Kanununun tayin ettiği vesikalar,

C. — Kanununun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup,

D. — Nafia Vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası,

5. — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lazımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler imâr heyeti fen şefliğine mürâacaat etmeleri. (773) (1090)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Pazarlıkla Satılık Emlâk

ESAS No.SI	MEVKİİ VE NEVİ	DEPOZİTO
452	Beyoğlun'da Kamer Hatun mahallesinde Topçular sokağında eski 18 yeni 20 No. lı ev(Arsası 463 metre murabbaıdır)	5000 Lira
656	Sultanahmet'de Alemdar mahallesinde Yerebatan sokağında eski 6 yeni 28 - 30 No. lı 219,50 metre murabbaı arsa.	176 "
657	Sultanahmet'de Alemdar mahallesinde Yerebatan sokağında eski 6 yeni 20, 22, 24, 26 No. lı 583 metre murabbaı arsanın 96/100 hissesi.	672 "

Mevkileri yukarıda yazılı yerler ilki peşin olmak ve kalan yedi taksiti yedi senevi ve müsavi taksitte alınmak üzere peşin veya sekiz taksitle ve pazarlıkla satılacaktır. Pazarlıkla satıldığı surette geri bırakılan yedi taksit için faiz ve komisyon alınmaz.

Tahplerin 18.9.1936 tarihine müsadif Cuma günü saat Ona Şubemize gelmeleri. H.İ.

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

6. cı Keşide 11 / Birinci Teşrin / 1936 dadır.

Büyük ikramiye: **200.000** Liradır.

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bolu İli Orman Direktörlüğünden:

Bolu İlinin Merkez İlçesinde hudutları şartnamede yazılı Kiraz dağı ve Korucuk yaylası devlet ormanından «bir yıl içinde imal ve ihraç olunmak üzere» numaralanmış ve ölçülmüş gayri mamül 2444 metre mik'ap ve 793 desimetre mik'ap denk 4684 âdet devrik çam ağacı bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile arttırmaya konulmuştur.

2 — Arttırma 25/9/1936 Cuma günü saat 15 de Bolu Orman Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Beher gayri mamül metre mik'abın muhammen bedeli 210 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 386 liradır.

5 — Şartname ve mukavele projesini görmek isteyenler bu müddet içinde her gün Boluda ve İstanbulda Orman Müdürlüklerine ve Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne müracaat edebilirler. «969»

İktisat Vekâleti, İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

Tasfiye halinde bulunan Memaliki Şarkiyeye Fransız bankası İstanbul Şubesinin tasfiye işini Emil Hrisopulos ve Alphonse Delaprison tarafından yapılacağı hakkında 8/7/1935 tarihinde tanzim edilen ilân gazetelerle neşredilmişti. Bunlardan Emil Hrisopulos 30/6/1935 tarihinde mezkûr Bankadan çekildiği bildirilmiştir. 24/5/1935 tarihinde Paris'de yapılan vekâletnamede mumalleyhimin müştereken veya münferiden tasfiye işini yapacakları yazılı bulunduğundan Banka ile alakası olanların İstanbulda Galatada Bahtiyahannında No. 68-69 da Alphonse Delaprison'a ve jebında İktisat Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur.

KUMBARA

BİRE
1000
VEREN
TARLADIR

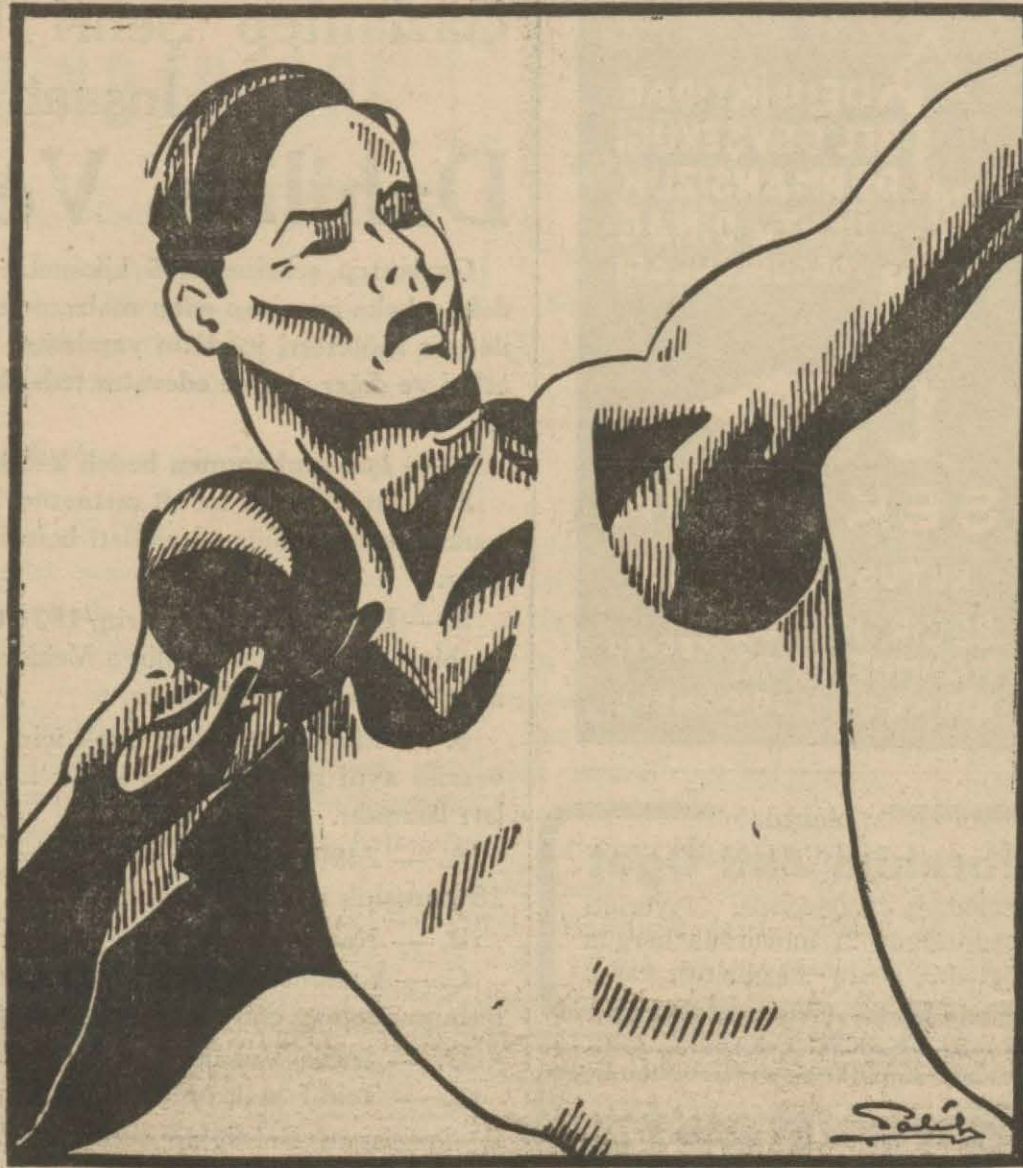
TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

HAYRETTİN ÇİZER

HASAN KUVVET ŞURUBU

Zafı umumi, kansızlık ve kemik hastalıklarına şifalı tesirleri çoktur. Çocuklar, Gençler, Genç kızlar ve ihtiyarlar her yaşta istimal edebilirler.

HASAN ECZA
DEPOSU

NORVEÇYANIN

1936 - 1937 baş mahsulü

MORİNA BALIKYAĞI

Halis Morina balığının ciğerlerinden çıkarılmıştır. İçmesi kolay ve nefistir. Gayet temiz ve muakkam ve yeni Hasan markalı şişelerde satılır. Taklitlerinden sakınınız, ¼ litre 40, ½ litrelik 100 kuruştur.

HASAN DEPOSU

Ankara, İstanbul, Beyoğlu

KANZUK Saç eksiri

COMOGENE

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mani olur. Kepekleri izale eder. Neşvünemasını kolaylaştırarak hayat kabiliyetini artırır. Lâtif rayihalı bir saç eksiridir.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul...

Fena havalar yaklaşıyor!

Bunun için:
Elbise ihtiyacınızı
şimdiden Galata'da:

EKSELSYOR

Büyük Elbise Ticarethanesinden Temin ediniz.

En mahir makastarlar tarafından biçilmiş ve en mükemmel kumaşlarla kemali itina ile dikilmiş kadın, erkek ve çocuklara mahsus ELBISE, PARDESÜ, MUŞAMBA ve PALTOLARIN en zengin çeşitlerini bulacaksınız.

	Muşambalar 11	1/2 liradan itibaren
İngiliz biçimi	Pardesüler 13	1/2 liradan itibaren
Empermeabilize	Pardesüleri 17	1/2 liradan itibaren
Gabardin	Paltolar 13	1/2 liradan itibaren

Çocuklar için zengin çeşitlerde PARDESÜ ve MUŞAMBALAR da vardır. Türkiye'nin ve bütün şarkın en büyük elbise ticarethanesi olan Galatadaki Ekselsyor mamulâtının nefaset ve mükemmeliyeti sayesinde mevcut dünya buhranına rağmen satış yüzde 50 nisbetinde artmıştır.

VENÜS GİBİ GÜZEL KALMAK İSTİYORSANIZ, DAİMA

Venüs Kremi
Venüs Pudrası
Venüs Ruju
Venüs Allığı
Venüs Rimeli
Venüs Esansı
Venüs Kolonyası
kullanınız.

Venüs müstahzaratı en saf ve en temiz ve gayri muzır maddelerden yapıldığından size ebedî gençlik temin eder.

Deposu: NUREDDİN EVLIYA ZADE
TİCARETHANESİ İstanbul

Bu akşam

Taksimde **PANORAMA** bahçesinde

Kemençe **SOTİRİ**'nin

33 ncü san'at gecesinin yıldönümü kutlulanacaktır.

Telefon: 41065

Sandalya ve Mobilyanın

Hem ucuzunu, hem güzelini almak için İstanbulda Rıza Paşa yolu üzerinde 66 No. **ASRI MOBİLYA** mağazasını ziyaret ediniz.

AHMED FEVZİ Tel. 23407

TUZLA

İÇMELERİ

İçme trenlerinin vapurları köprüden 6,25 - 7,40 - 8,40 - 9,05 - 11 - 13,15 - 15,10 - 15,50 dir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

2500 Kilo demir tel

33000 „ Siklop çemberi

Yukarıda cins ve miktarları yazılı, malzeme nümune ve şartnamesi mucibince 17/IX/1936 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin nümune ve şartnamelerini görmek üzere her gün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesi Müdürlüğündeki Alım komisyonuna müracaatları. (781)

İSTANBUL'UN SESİ

Büyük muharrirlerin yazılarıyla 15 Eylülde çıkıyor.

Okuyunuz.

TÜRK ANONİM ELEKTRİK ŞİRKETİNİN Anadolu Ciheti Abonelerine İlan

Şirketimizin Kadıköyünde muvakkithane caddesinde 83 numaradaki Kadıköy şubasının 14 Eylül 1936 tarihinden itibaren iskele caddesinde Kadıköy Kaymakamlığı karşısında "ELEKTRİK VE GAZ EVİNE," nakledileceği sayın müşterilerimize ilan olunur.

Direktörlük

istiklâl Lisesi

Direktörlüğünden:

- 1 - İlk, orta ve lise kısımları için kız ve erkek, yatılı ve yatazsız tealbekaydına başlanmıştır.
- 2 - Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 - Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebenin yerine az miktarda yeni talebe alınacaktır. Okula girmek isteyenlerin bir an evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 - Eylülün on beşine kadar kaydını yenilemeyen eski talebenin müracaatları kabul edilmeyecektir.
- 5 - İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Telefon: 22534

TARSUS AMERİCAN COLLEGE AMERİKAN ERKEK LİSESİ

Tedrisat 1 Birinci teşrinde başlar

Tam devreli lise olduğu Kültür Bakanlığınca tasdik edilmiştir. Türkçe, İngilizce, Fransızca okunur. Ticaret dersleri vardır.

Leyli ücret 220 lira, Noharî ücret 40 liradır.

Kayıd muamelesi yapılmaktadır.

Kolec ve Ticaret kısımlarile Üsküdar Amerikan Kız Lisesi

Eylülün 22 nci salı günü saat 13,30 da açılır. Sıhata, tedrisata ve ahlâka pek iyi dikkat edilir. Kayıt ve kabul için salı günleri saat 9-12, cumartesi günleri saat 14-18 e kadar mektebe müracaat. İsteyenlere mektebin tarifnamesi gönderilir. Telefon: 60474

Kadıköy Havagazı Şirketi Abonelerine İlan

Şirketimizin Kadıköyünde Muvakkithane caddesinde 83 numaradaki Kadıköy şubasının 14 Eylül 1936 tarihinden itibaren iskele caddesinde Kadıköy Kaymakamlığı karşısında "ELEKTRİK VE GAZ EVİNE," nakledileceği sayın müşterilerimize ilan olunur.

Direktörlük

SAÇ BAKIMI

Güzelliğin
En birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

Yaşadığımız ekonomide devrinde size pahalıya mal edilmek istenen nasihatleri şüpheli görünüz.

Her nerde ve her hangi bir saatte Krem Pertev'i kullanabilirsiniz. Yarım saat zarfında o tesirini göstermiştir, bile.

Krem Pertev'in yarım asırlık şöhreti asılsız değildir. Yüzbinlerce kişiden Krem Pertev hakkında samimi kanaatlerini sorabilirsiniz.